

**UCHWAŁA NR XXXIV/177/2026
RADY GMINY LISKÓW**

z dnia 17 czerwca 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2026-2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r., poz. 662) oraz art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r., poz. 639) Rada Gminy Lisków uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2026-2030” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXVI/223/2021 Rady Gminy Lisków z dnia 16 lutego 2021r. w sprawie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lisków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**STRATEGIA INTEGRACJI I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH GMINY LISKÓW
NA LATA 2026 - 2030**

CZERWIEC 2026

SPIS TREŚCI

Wstęp

I. Procedura tworzenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

1. Podstawy prawne
2. Podstawa opracowania
3. Wykorzystane materiały, dokumentacje

II. Charakterystyka przestrzenno – demograficzna i gospodarcza gminy Lisków

1. Struktura demograficzna gminy
2. Gospodarka

III. Oświata i wychowanie

IV. Instytucje i organizacje zajmujące się pomocą społeczną działające na terenie gminy Lisków

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Służba zdrowia

V. Formy pomocy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

1. Informacje ogólne
2. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej
3. Świadczenia pomocy społecznej
4. Działania dodatkowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
5. Współpraca GOPS-u z innymi podmiotami

VI. Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

- Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych mieszkańców gminy Lisków
- Kwestia osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych
- Bezrobocie
- Ubóstwo oraz marginalizacja i wykluczenie społeczne
- Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze rodzin objętych pomocą społeczną
- Problem uzależnień
- Osoby w wieku podeszłym i sędziwym

VII. Analiza SWOT

1. Wprowadzenie
2. Analiza SWOT

VIII. Misja i założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

IX. Cele strategiczne

X. System monitorowania, promocja oraz finansowanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych

1. Monitorowanie
2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi
3. Finansowanie Strategii
4. Promocja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków

XI. Podsumowanie

Wstęp

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Nowe regulacje w zakresie pomocy społecznej nakładają nowe zadania na samorząd terytorialny powodując przeniesienie ciężaru organizacji świadczeń pomocy społecznej z państwa na organy samorządowe. Co powoduje, że zmianie musi ulec model pracy socjalnej, od modelu typowo opiekuńczego, z rozbudowanym bezpieczeństwem socjalnym, do modelu pośredniego, wzmacniającego indywidualną aktywność każdego człowieka i jego odpowiedzialność za swój los.

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026r. poz. 639) nakłada na gminę obowiązek opracowania i wdrażania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy, zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie.

Ponadto opracowanie strategii jest dokumentem wymaganym w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej.

Cele integracji powinny być wyrazem dążeń i aspiracji społeczności lokalnej zmierzających do rozwiązywania zidentyfikowanych problemów, likwidacji barier i zagrożeń oraz do wykorzystania wszelkich szans tkwiących w potencjale ludzkim i materialnym dla przyszłej integracji. Strategia jest instrumentem umożliwiającym podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie.

Jako element żywy strategia będzie podlegać ciągłym zmianom, będą pojawiać się nowe, ważne cele, a część, straci swoją aktualność. Ten ciągły proces zmian jest jak najbardziej pożądany, ponieważ będzie on miernikiem działań i dążeń społeczności lokalnej, grup społecznych oraz współdziałania instytucji i organizacji zarówno administracji rządowej, samorządowej jak i organizacji pożytku publicznego zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz szeroko rozumianą integracją.

I. Procedura tworzenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków.

1. Podstawy prawne utworzenia dokumentu

Obowiązek opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2026r. poz. 639). Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. A mianowicie.:

1. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338)
2. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1718)
3. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2025 r. poz. 214),
4. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151)
5. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 4913 ze zm.),
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
7. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.),
8. ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 ze zm.)
9. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79.)
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.).

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

2. Podstawy opracowania

Podstawę opracowania strategii stanowiły materiały źródłowe powstałe i zgromadzone w wyniku pracy pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz materiały będące wynikiem badań różnych środowisk i grup społecznych. W celu selekcji problemów uważanych przez mieszkańców za najistotniejsze dokonano społecznych konsultacji środowiskowych. Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną, zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki, a także konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy.

Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie, uzyskane w toku bieżącej jego działalności, dane uzyskane z Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego, Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu, oraz instytucji i organizacji współpracujących z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Liskowie.

Przygotowano materiały źródłowe, niezbędne dla diagnozy sytuacji społecznej w gminie Lisków, co pozwoliło na wypracowanie kierunków strategicznych działań odniesionych do rzeczywistych problemów społeczności lokalnej i wskazanie skutecznych kierunków działań dla ich rozwiązania, a także ustalenie układu współpracy instytucjonalnej dla poszczególnych problemów społecznych. W oparciu o diagnozę sytuacji społecznej, została opracowana strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej na najbliższe lata, która jest rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w gminie. Sukcesywnie w toku prac strategicznych następowało przeformułowanie roli i zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także sposobów realizacji świadczonej pomocy. Dokonano przejścia w ramach prac nad strategią od typu pomocy, którego zasadniczą funkcją było udzielanie wsparcia materialnego, do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się z prośbą o pomoc w rozwiązywaniu problemów. W procesie monitoringu realizacji strategii, kierunki i działania powinny być aktualizowane i dostosowane do zmieniającej się rzeczywistości i otoczenia społeczno-gospodarczego. Przyjęcie strategii stanowi proces otwierający długoterminowe planowanie polityki społecznej.

Strategia jest dokumentem stanowiącym podstawę do podejmowania długofalowych zintegrowanych działań rozwojowych w sferze społecznej oraz wdrażania rozwiązań w postaci programów lokalnych.

Cele i kierunki działań są zgodne ze wskazaniami innych dokumentów o charakterze programowym z obszaru polityki społecznej.

W polityce społecznej Unii Europejskiej, co ma ogromne znaczenie ze względu na funkcjonowanie naszego kraju w tej strukturze, podstawę realizacji stanowią cele odnoszące się do trzech obszarów:

- polepszenia warunków życia , pracy i kształcenia;
- prawa do zatrudnienia i prawo do wykształcenia;
- stworzenia systemu zabezpieczenia społecznego.

Realizacja celów oparta jest na zasadach socjalnych wspólnoty:

- ✓ zasadzie subsydiarności,
- ✓ zasadzie osobistej wolności,
- ✓ zasadzie solidarności.

Szeroko akceptowanymi wartościami współczesnej polityki społecznej, które powinny znaleźć ujęcie w strategii, są:

- bezpieczeństwo socjalne, tzw. gwarancja dochodów i usług na wypadek pojawienia się tzw. ryzyka socjalnego (choroba , bezrobocie , inwalidztwo , itp.);
- wiara w zasoby ludzkie , a więc inwestycje w człowieka , tzw. tworzenie równych szans rozwoju dla ludzi;
- pokój społeczny, traktowany jako wartość podstawowa dla utrzymania harmonijnej współpracy i współżycia między ludźmi (redystrybucja dochodu narodowego na rzecz grup upośledzonych jak i dialogu społecznego);
- życie rodzinne – uznanie rodziny za podstawową grupę społeczną, oraz polityki społecznej jako polityki prorodzinnej.

3. Wykorzystane materiały, dokumentacje

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków została opracowana na podstawie dostępnych, dokumentów, opracowań i informacji na potrzeby niniejszej strategii, a mianowicie:

- ❖ Sprawozdania merytoryczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lata 2024-2025
- ❖ Sprawozdania finansowe Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lata 2024 - 2025.
- ❖ Strona internetowa Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu

- ❖ Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego
- ❖ Dane urzędu Gminy Lisków

II. Charakterystyka przestrzenno – demograficzna i gospodarcza gminy Lisków

Gmina Lisków położona jest w północno wschodniej części powiatu kaliskiego, w odległości 30 km od najstarszego miasta w Polsce – Kalisza. Obejmuje 20 wsi sołeckich zamieszkałych przez ok. 5.005 osób. Powierzchnia gminy wynosi 7.793ha, w tym grunty orne- 5.445ha, użytki zielone – 1.377ha, lasy i grunty leśne – 797ha, pozostałe grunty – 476ha. Struktura gruntów wskazuje na rolniczy charakter gminy, blisko 70% jej powierzchni stanowią użytki rolne. Wiodącą formą społeczno – własnościową na terenie gminy są indywidualne gospodarstwa rolne tradycyjne i małoobszarowe. Prowadzenie prywatnych gospodarstw opiera się na hodowli młodego bydła opasowego, trzody chlewnej (w szczególności tuczników). Istnieją wyspecjalizowane gospodarstwa w produkcji mleka i młodego bydła opasowego. Uprawia się głównie zboża, mieszanki zbożowe, ziemniaki, buraki cukrowe, rośliny motylkowe i oleiste oraz kukurydzę. Rolnictwo w gminie Lisków osiąga średnie wyniki, zjawisko pracy na roli staje się powoli mitem, a nie rzeczywistością. Liczba dużych gospodarstw powyżej 30 ha nie przekracza dziesięciu. Ogólnie można stwierdzić, że gospodarze rolni w gminie Lisków dostrzegają zarówno szanse, jak i zagrożenia dla dalszego funkcjonowania swoich gospodarstw. Rolnictwo nadal pozostaje ważną gałęzią lokalnej gospodarki, a część rolników inwestuje w modernizację produkcji, zakup nowoczesnego sprzętu oraz rozwój gospodarstw. Korzystny wpływ mają także dopłaty bezpośrednie i programy wsparcia finansowane ze środków unijnych.

Jednocześnie rolnicy zwracają uwagę na rosnące koszty produkcji, niestabilność cen produktów rolnych oraz coraz większe wymagania administracyjne i środowiskowe. Szczególne trudności odczuwają mniejsze gospodarstwa, którym trudniej konkurować z większymi i bardziej zmechanizowanymi podmiotami.

Do wszystkich miejscowości gminy doprowadzona jest sieć energetyczna, wszyscy zainteresowani mają możliwość korzystania usług telefonicznych. System zaopatrzenia w wodę na terenie gminy oparty jest na dwóch stacjach uzdatniania wody na bazie ujęć w miejscowościach Lisków i Strzałków oraz rozdzielczej sieci wodociągowej co stanowi 100% zwodociągowania gminy.

Na terenie Ziemi Liskowskiej znajduje się wiele interesujących zabytków stanowiących świadectwo bogactwa regionu. Należą do nich drewniany kościół w Strzałkowie z 1754 roku, neogotycki kościół w Liskowie w 1899 roku, Dom Dziecka z 1935 r., Szkoła Podstawowa – budynek zaadoptowany po Szkole Rolniczo-Hodowlanej z 1913 roku. Ważne miejsce na mapie kulturalnej Liskowa zajmuje Gminny Ośrodek Kultury. Istotnym filarem działalności placówki jest organizacja całej gamy imprez o różnorodnym charakterze, organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, organizacja imprez okolicznościowych i artystycznych. Przy Ośrodku Kultury działa biblioteka gminna, Orkiestra Dęta, zespół folklorystyczny „Liskowianki” oraz zespół tańca „Promyczki”.

Na terenie gminy funkcjonuje 1 ośrodek zdrowia, w którym 4 gabinety lekarskie świadczące pomoc medyczną. Zaopatrzenie w leki zapewniają dwa punkty apteczne zlokalizowane w Liskowie.

Edukację dzieci zapewniają funkcjonujących 4 szkoły podstawowe oraz Zespół Szkół Nr 1 w Liskowie. Opiekę nad dziećmi w wieku 3-5 lat oraz dzieciom w wieku przedszkolnym zapewnia Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny w Liskowie. Opiekę nad dziećmi do lat 3 zapewnia Publiczny Żłobek w Liskowie.

Oprócz ww. instytucji na terenie gminy działa 7 Ochotniczych Straży Pożarnych do działalności, których należy prewencja przeciwpożarowa.

1. Struktura demograficzna gminy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku Gmina liczyła 5.005 mieszkańców. W stosunku do 2024 roku liczba mieszkańców zmniejszyła się o 61osób (tj. 1,2%) Pod względem gęstości zaludnienia wynoszącej 67 osób/km², obszar Gminy można zaliczyć do średnio zaludnionych terenów wiejskich województwa wielopolskiego, wynoszącego 117 osób/km². Na koniec analizowanego przedziału czasowego (2025 r.), kobiety stanowiły 52,15% mężczyźni 47,85 % ogólnej liczby ludności.

Tabela 1. Liczba ludności Gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania

Wyszczególnienie	J.m.	2024	2025
Ogółem	osoba	5066	5005
mężczyźni	osoba	2427	2395
kobiety	osoba	2639	2610

Zródło: dane z Urzędu Gminy – Ewidencja Ludności

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców

Wyszczególnienie	J.m.	2024	2025
Ogółem (wiek przedprodukcyjny)	osoba	918	945
mężczyźni	osoba	467	480
kobiety	osoba	451	465
Ogółem (wiek produkcyjny)	osoba	3004	2911
mężczyźni	osoba	1568	1516
kobiety	osoba	1436	1395
Ogółem (wiek poprodukcyjny)	osoba	1144	1149
mężczyźni	osoba	392	399
kobiety	osoba	752	750

2. Gospodarka

Na terenie Gminy Lisków obecnie działają następujące zakłady produkcyjne, które zatrudniają pracowników z terenu Gminy Lisków oraz okolicznych gmin, są to:

Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe „JAG” PPH Sp. z o.o które powstało w 1994r., jest producentem trzech rodzajów pianek poliuretanowych:- elastycznej pianki poliuretanowej wtórnie spienionej, - elastycznej pianki poliuretanowej, - termoizolacyjnej, sztywnej pianki poliuretanowej, - uchwytów łazienkowych z laminatu poliestrowego dla osób niepełnosprawnych. Firma oferuje wszystkie rodzaje pianek w postaci bloków, płyt, formatek, kształtek, a sztywną piankę poliuretanową również w postaci otulin do wykonywania izolacji w ciepłownictwie.

Firma "EDAL II" Sp.z o.o z siedzibą w Żychowie założona została w 1994 r. w celu konfekcjonowania przypraw korzennych, ziołowych, bakalii oraz produkcji koncentratów spożywczych. Zakład oferuje szeroki asortyment herbat. Gwarantowana jakość towarów, stosowanie nowoczesnych opakowań w wysokim standardzie światowym wpłynęły na pozyskanie przez firmę rynków zbytu nie tylko w kraju, ale i za granicą. Ciągły wzrost sprzedaży pozwolił na zwiększenie liczby miejsc pracy z 5 do co najmniej 70. Od kilku lat wzrasta liczba przedstawicieli handlowych zakładu, którzy poprzez duże hurtownie obsługują handel detaliczny na terenie całego kraju. Firma EDAL jest zakładem pracy chronionej.

„MALSPAW” Sp. z o.o. powstała w 1991 roku, zatrudnia ok. 80 osób. Od początku działalności firma zajmuje się produkcją pojemników metalowych i siatkowych. W 1995 r.

firma wstąpiła do EPAL. „Malspaw”, realizuje zamówienia pojemników siatkowych, w 90% eksportuje komponenty pojemników do Niemiec.

MCKEEN-BEEF SP. z o.o rozpoczęła swoją działalność w miejscowości Lisków w 2009 roku z możliwością rozbioru 100 ton wołowiny dziennie. W roku 2013 spółka poszerzyła swoją działalność o ubój bydła zakupując położoną w sąsiedniej gminie ubojnię bydła wołowego. Poprzez modernizację i inwestycję w nowoczesną, wysokowydajną linię ubojową oraz park maszynowy MCKEEN-BEEF UBOJNIA osiągnęła stabilną pozycję na polskim rynku ubojowym. W roku 2014 spółka osiągnęła możliwości rozbioru 700 ton wołowiny tygodniowo. Dodatkowo, aby w pełni zapewnić wysoką jakość produktów mrożonych, firma MCKEEN-BEEF zainwestowała w roku 2012 w zintegrowaną z zakładem rozbioru mroźnię oraz w roku 2013 w niezależną chłodnię składową w miejscowości Linne. Na przestrzeni ostatnich lat spółka wypracowała sobie ugruntowaną i stałą pozycję wśród producentów wołowiny zarówno w kraju jak i zagranicą.

Wintact Sp. z o.o powstała z pasji i dzięki wieloletnim doświadczeniom zawodowym jej założycieli. Firma zajmuje się produkcją okien i drzwi z PCV w systemie *SCHUCO* z okuciami *WINKHAUS*. Oferuje szeroką gamę nowoczesnych i funkcjonalnych produktów wykonanych z PCV. 90% produktów firmy Wintact znajduje odbiorców poza granicami Polski – to potwierdza doskonałą jakość i wysokie standardy naszych produktów. Firma zatrudnia kilkadziesiąt osób, głównie z gminy Lisków i ościennych gmin.

Pralnia Przemysłowa „GRZELAK” zajmuje się świadczeniem kompleksowych usług w zakresie prania. Pod względem wyposażenia firma jest obecnie jedną z najnowocześniejszych pralni przemysłowych w całej okolicy.

III. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy działają następujące placówki szkolne:

- Szkoła Podstawowa w Liskowie,
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie,
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie,
- Szkoła Podstawowa w Zakrzymie,
- Publiczny Żłobek w Liskowie,
- Zespół Szkół nr 1 w Liskowie,
- Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny zapewniające opiekę dla dzieci w wieku 3 – 6 lat oraz dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Obwód szkolny obejmuje wszystkie wsie w granicach administracyjnych gminy. Do placówek oświatowych uczniowie mają zapewniony dowóz na koszt gminy.

Strukturę szkół i liczby uczniów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Placówki szkolne

Wyszczególnienie	2023/2024	2024/2025
Liczba szkół	4	4
Liczba przedszkoli	1	1
Liczba dzieci w szkołach podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi	479	487
Liczba dzieci w Żłobku	47	49
Liczba dzieci w przedszkolu w tym oddział przedszkolny	97	101

Źródło: dane z urzędu gminy- biuro oświaty

IV. Instytucje i organizacje zajmujące się pomocą społeczną działające na terenie gminy Lisków.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie realizuje zadania z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek wypełnia zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. wraz z późn. zm., ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. z późn. zm., ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2024 r, a także ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W szczególności zadania realizowane są poprzez tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej, diagnozę, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, pracę socjalną rozumianą jako działalność

zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i narkomanii, podejmując współpracę z organizacjami pożytku publicznego i stowarzyszeniami, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z osobami fizycznymi i prawnymi. Ponadto pracownicy GOPS zajmują się tworzeniem i wdrażaniem projektów socjalnych i programów dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją. Realizowane są działania profilaktyczne wspólnie z GKRPA oraz policją na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana została na podstawie art. 41 ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. Z 2023 r. poz.2151). Do głównych zadań realizowanych przez komisję należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii, a w szczególności:

- Zwiększenie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin (współuzależnienie)
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami ze szczególnym naciskiem na problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej pośrednio i bezpośrednio do dzieci i młodzieży
- Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Do zadań GKRPA należy również przygotowywanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także koordynacja oraz czuwanie nad jego realizacją.

3. Służba zdrowia

W gminie Lisków funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej świadczący usługi dla ludności w zakresie opieki zdrowotnej. Opiekę lekarską zapewniają

lekarze: lekarz chorób wewnętrznych, pediatra, lekarz ginekolog oraz stomatolog. W SPZOZ zatrudnione są pielęgniarki zabiegowe, pielęgniarki środowiskowe, które odwiedzają chorych w ich miejscu zamieszkania, a także pielęgniarka szkolna, położna, logopeda, psycholog i dietetyk. Ponadto w Liskowie funkcjonuje Zakład Rehabilitacji Leczniczej, dwie apteki oraz gabinet stomatologiczny.

V. Formy pomocy realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

1. Informacje ogólne

Celem pomocy społecznej jest zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uwarunkowane jest wykazaniem się własną aktywnością w zakresie zaspokajania swych potrzeb życiowych. Pomoc społeczna nie może stanowić stałego źródła utrzymania, zwłaszcza, jeśli chodzi o osoby, które mają wszelkie warunki ku temu, aby podjąć pracę. Zakłada się, że pomoc społeczna powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego uaktywnienia się osoby korzystającej ze świadczeń, a także jej integracji ze środowiskiem.

Adresatami pomocy społecznej są obywatele Polski i cudzoziemcy posiadających prawo stałego pobytu lub status uchodźcy, zamieszkujący i przebywający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Osoby i rodziny, które korzystają z pomocy społecznej obowiązane są do współdziałania w rozwiązywaniu swoich trudnych sytuacji życiowych przy wsparciu ze strony pracownika socjalnego.

Jednym z głównych celów prowadzonej polityki społecznej powinno być wyrobienie umiejętności społecznych w takim zakresie, aby mieszkańcy potrafili samodzielnie rozwiązywać pojawiające się przed nimi problemy i zagrożenia, a instytucje państwowe i samorządowe winny pełnić wobec jednostek, rodzin i organizacji społecznych jedynie rolę pomocniczą.

2. Zasady udzielania świadczeń z pomocy społecznej

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt. 1, 2, 3 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku:

- osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 1010 złotych miesięcznie
- osobie w rodzinie, w której dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 823 złotych miesięcznie
- rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art.7 pkt.2-15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznania potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej w samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej jej przedstawiciela bądź innej osoby, za zgodą zainteresowanego, lub na wniosek przedstawiciela ustawowego. Pomoc może być także udzielona z urzędu. Rodzina lub osoba zgłasza się po pomoc do OPS w miejscu zamieszkania. Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają przeprowadzenia uprzednio wywiadu środowiskowego /rodzinnego/ przez pracownika socjalnego.

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Środki pieniężne przeznaczone na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej

Z danych zawartych w sprawozdaniach Ośrodka liczba osób korzystających z pomocy społecznej, w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych wyniosła:

w roku 2025

osób, którym przyznano świadczenia, w tym - liczba osób w rodzinie 221
- liczba rodzin 87

Z kolei wydatki na świadczenia kształtowały się na zbliżonym poziomie. Jednak zauważalne jest zjawisko, iż mimo zmniejszającej się liczby osób korzystających z pomocy społecznej wydatki na pomoc społeczną oraz ilość przyznanych świadczeń nie ulega zmianie a niekiedy ma nawet tendencje rosnącą. Przyczyną tego zjawiska jest system prawny, który sukcesywnie zwiększa wysokość obligatoryjnych świadczeń socjalnych.

Dane z tabeli nr 4, obrazują poziom wydatków na poszczególne formy świadczeń realizowanych przez Ośrodek.

Tabela 4. Wydatki Ośrodka na zadania pomocy społecznej w latach 2024-2025

wyszczególnienie	2024	Liczba osób, którym przyznano pomoc w 2019r	2025	Liczba osób, którym przyznano pomoc w 2020r
<i>Zasiłki stałe</i>	118 230	13	157 116	15
<i>Zasiłki okresowe</i>	44 071	27	58 581	14
<i>Zasiłki celowe i w naturze ogółem</i>	200	1	0	0
<i>Sprawienie pogrzebu</i>	0	0	0	0
<i>Dożywianie</i>	50 531	33	61 410	34
<i>Usługi opiekuńcze</i>	0	0	0	0
<i>Odpłatność za dom pomocy społecznej</i>	179 500	4	226 392	4
RAZEM	392532	-	503 499	-

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w wykonuje zadania nie tylko wynikające z ustawy o pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, ale także zadania określone w ustawach: o świadczeniach rodzinnych; o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, a także ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia rodzinne:

Tabela 5. Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych w latach 2024-2025

Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń wypłaconych na podstawie decyzji w 2024 r.	Kwota świadczenia w 2024r.	Liczba świadczeń wypłaconych na podstawie decyzji w 2025	Kwota świadczenia w 2025 r.
Zasiłek rodzinny	2 452	288 658	1854	222 005
Dodatki do zasiłku rodzinnego	1 511	164 683	1 212	119 417
Zasiłek pielęgnacyjny	2 092	451 538	2 141	462 113
Świadczenie pielęgnacyjne	956	2 878 481	906	3 039 310
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	15	15 000	21	21 000
Razem	7 026	3 798 360	6 134	3 863 845

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Lisków

Z danych tabelarycznych wynika, że liczba świadczeń rodzinnych wypłaconych na podstawie decyzji administracyjnych z roku na rok maleje, natomiast wzrasta liczba wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych.

Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przyznanie prawa do świadczenia uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1 209,00 zł.

Tabela 6. Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2020

Rok	2024	2025
Kwota wypłaconych świadczeń alimentacyjnych	91 050	102 200

Ilość rodzin pobierających świadczenia	12	15
---	----	----

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie

3. Świadczenia pomocy społecznej

Zgodnie z zapisem art.36 ustawy o pomocy społecznej, świadczeniami z pomocy społecznej są: świadczenia pieniężne i świadczenia niepieniężne. Do pomocy finansowej zaliczamy, m.in.: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie się, pomoc dla rodzin zastępczych,. Natomiast do świadczeń niepieniężnych: pracę socjalną, bilet kredytowy, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie się, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opiekę i wychowanie w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze. Ponadto ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku określa szczegółowo zakres zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania własne gminy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej szczególny nacisk kładzie na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”. Dożywianiem w szkołach oraz w przedszkolu objętych było 34 dzieci, w formie gorącego posiłku.. Dożywianie realizowane jest we wszystkich placówkach szkolnych ta terenie gminy oraz w Przedszkolu prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny. Liczba dzieci korzystających z dożywiania ma tendencję wzrostową, co ma odzwierciedlenie w kosztach realizacji programu. Środki na realizację zadania pochodzą z dotacji budżetu państwa oraz z budżetu gminy.

4. Działania dodatkowe prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi szereg działań pomocowych, aktywizacyjnych i integracyjnych zarówno w stosunku do rodzin i osób objętych pomocą społeczną, jak i grup

narażonych na marginalizację, wykluczenie oraz patologie społeczne, a także na rzecz społeczności lokalnej:

na rzecz rodzin i osób z problemem przemocy domowej, alkoholizmu i narkomanii	- współpraca z GKRPA w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. - poradnictwo prawne i psychologiczne świadczone przez specjalistów przy PCPR
na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych	- aktywizacja osób bezrobotnych w ramach prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych.
na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem marginalizacją i wykluczeniem społ.	- opracowanie i realizacja projektów systemowych współfinansowanych ze środków UE - Pomoc pieniężna i niepieniężna
na rzecz dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych	- współpraca z GKRPA w Liskowie - realizacja programów wypoczynku zimowego i letniego z programem socjoterapeutycznym - współdział w organizacji konkursów, spotkań, imprez integrujących (np. dzień dziecka, spotkanie świąteczne)
na rzecz osoby w wieku podeszłym i sędziwym	- Usługi sąsiedzkie, spotkania okolicznościowe - kierowanie do placówek stacjonarnych
na rzecz osób niepełnosprawnych, psychicznie chore, i członków ich rodziny	- Współdział w realizacji projektów realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu na integracji osób niepełnosprawnych - Udział w programach pomocowych ze środków PFRON - kierowanie osób do WTZ, ŚDS czy ZAZ-u

5. Współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z innymi podmiotami

Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu, a także z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu, ZUS-em, KRUS-em, Policją, Sądem, Kuratorami, Szkołami, Placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, Gminną Komisją do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zakładem Aktywności Zawodowej „Swoboda”, Środowiskowym Domem Samopomocy w Liskowie, Domem Pomocy Społecznej w Liskowie, Domem Dziecka w Liskowie i innymi podmiotami społecznymi i grupami nieformalnymi a także ze społecznością lokalną. Ponadto Ośrodek współpracuje z parafiami Kościoła Katolickiego oraz z innymi organizacjami pozarządowymi.

Współpraca z **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kaliszu** polega na udzielaniu ustawowo określonych form pomocy m.in. mieszkańcom Gminy Lisków w zakresie:

- organizowania zastępczych rodzin dla dzieci pozbawionych opieki przez rodziców i wypłat świadczeń dla rodzin zastępczych;
- pomocy terapeutycznej dla rodzin zastępczych w razie potrzeby;
- świadczenia pomocy pieniężnej dla usamodzielnionych wychowanków (w zakresie: kontynuowanie nauki, usamodzielnienia, zagospodarowania)
- odstąpienie od ustalenia opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- poradnictwa prawnego i psychologicznego

Inną instytucją, z którą współpracuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie, udzielającą na terenie gminy pomocy społecznej dla potrzebujących mieszkańców jest **Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, działająca przy Urzędzie Gminy.

Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Ww. program przyjmowany jest stosownymi uchwałami Rady Gminy.

W ramach programu podejmuje się następujące przedsięwzięcia:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie poza lekcyjnych zajęć sportowych
3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Kaliszu ukierunkowana jest między innymi na organizację i współfinansowanie prac społecznie użytecznych oraz robót publicznych na terenie gminy. Organizacja powyższych prac pozwala na skierowanie osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej co wiąże się ze spadkiem osób korzystających z pomocy, jak również z wyeliminowaniem osób biernych, nastawionych tylko na pomoc Ośrodka.

Organizacje pozarządowe realizujące zadania pomocy społecznej na terenie Gminy Lisków

1. Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych
2. Towarzystwo Sportowe LISKOWIAK

3. Stowarzyszenie Kreatywni Przyjaciele Koźlątkowa
4. Stowarzyszenie NADZIEJA NA LEPSZE JUTRO działające przy Środowiskowym Domu Samopomocy im. Jana Pawła II w Liskowie
5. Stowarzyszenie AKTYWNI DLA MAŁGOWA
6. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowie
7. Stowarzyszenie Aktywni Rodzice działające w Strzałkowie
8. Stowarzyszenie Działamy Razem, działające w Pyczkcu
9. Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Nadziei w Nadzieży
10. Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf

VI. Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Katalog zidentyfikowanych problemów społecznych w gminie

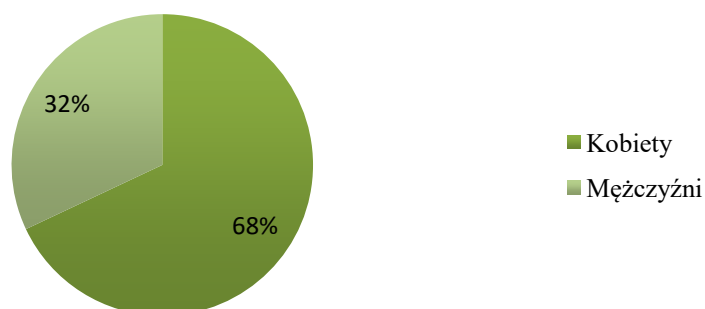
- Identyfikacja problemów społecznych na terenie gminy jest jednym z najważniejszych elementów każdego postępowania diagnostycznego, mającego określić zasadnicze problemy i ewentualne kierunki ich rozwiązywania. Dokonano jej w oparciu o m.in. konsultacje społeczne (wzór ankiet w załączniku nr 1 do strategii). Na podstawie ich wyników oraz innych danych statystycznych, głównie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie.

Celem ankiet było zbadanie opinii mieszkańców Gminy Lisków na temat ich sytuacji, zauważonych problemów społecznych, potrzeb oraz kształtowania polityki społecznej w gminie. Ankietyzację przeprowadzono w miesiącu maju 2026 r. Formularze ankiet zostały opracowane przez pracowników GOPS w Liskowie. Rozdano łącznie 220 ankiet. Ankiety skierowano do różnych grup społecznych.

Ogólna charakterystyka badanej grupy

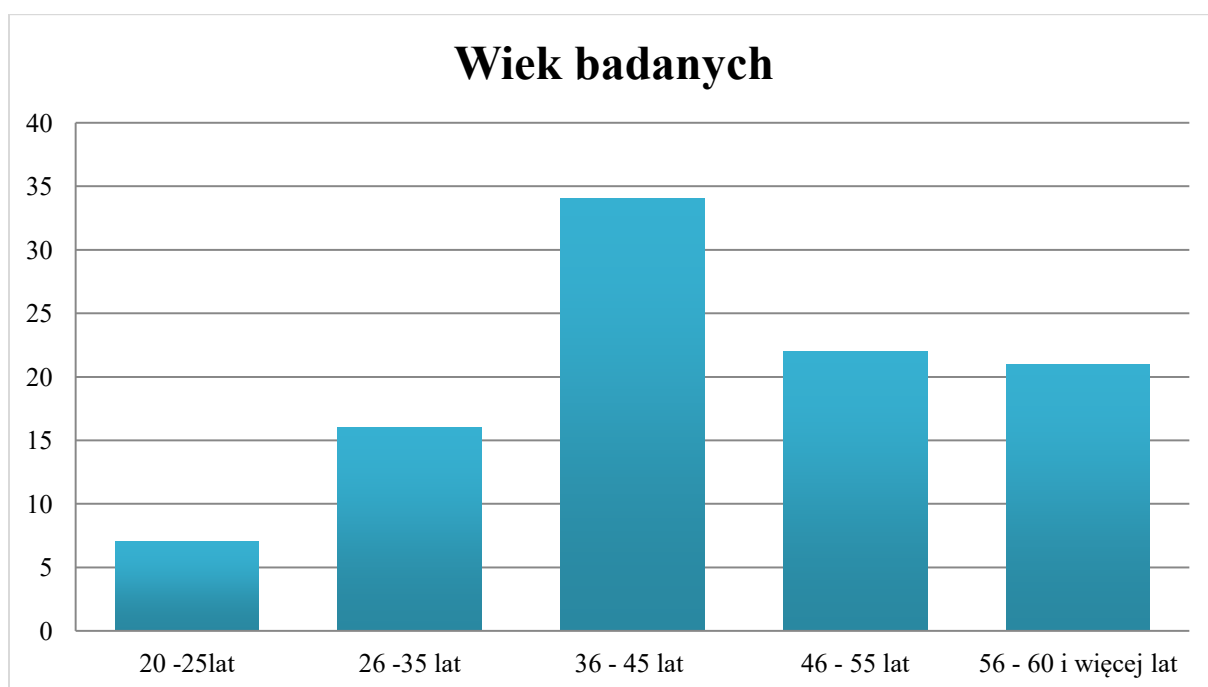
Wykres nr 1 Podział badanych ze względu na płeć w %

Podział ankietowanych ze względu na płeć

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 2 Wiek badanych w %

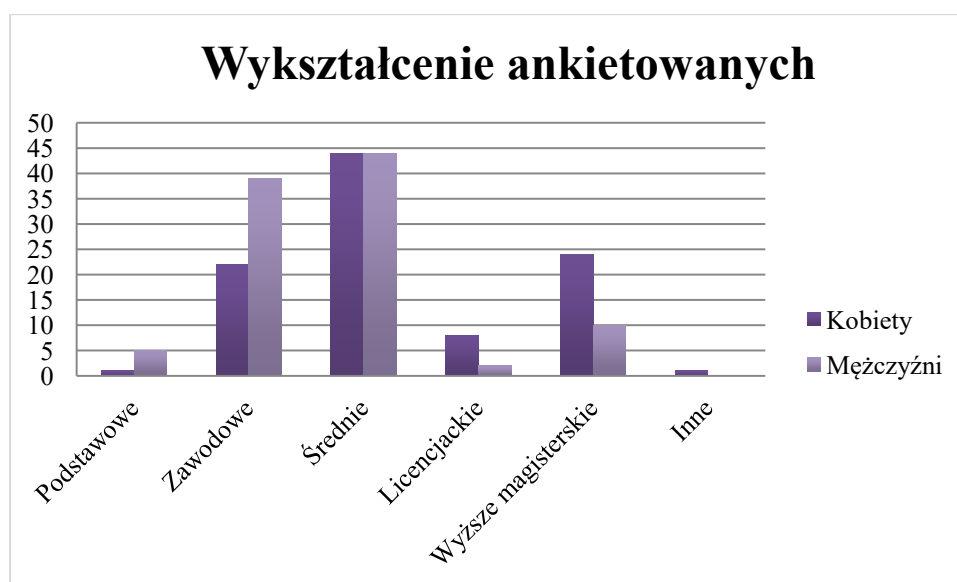
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Tabela nr 7 Wykształcenie ankietowanych

<i>Wykształcenie ankietowanych</i>	<i>Kobiety</i>		<i>Mężczyźni</i>	
	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>	<i>Liczba osób</i>	<i>%</i>
Podstawowe	1	1%	2	5%
Zawodowe	20	22 %	17	39%
Średnie	40	44%	19	44%
Licencjackie	8	8%	1	2%
Wyższe	21	24%	4	10%
Inne	1	1%	0	0%

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

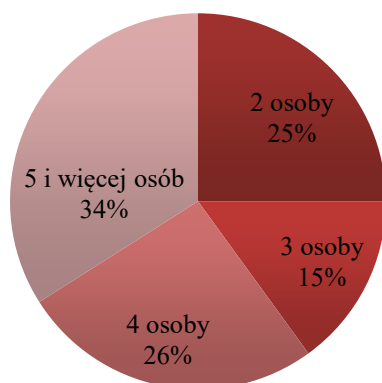
Wykres nr 3 Wykształcenie ankietowanych w %

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 4 Liczebność rodzin badanych w %

Liczebność rodzin w %

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Badanie ankietowe przeprowadzone na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pozwoliło na poznanie opinii mieszkańców dotyczących najważniejszych wyzwań społecznych oraz kierunków rozwoju lokalnej polityki społecznej. Wśród respondentów przeważały kobiety, które stanowiły 68% badanych, podczas gdy udział mężczyzn wyniósł 32%. Taka struktura wskazuje na większą aktywność kobiet w procesie konsultacji społecznych i wyrażaniu opinii dotyczących jakości życia mieszkańców oraz funkcjonowania usług społecznych.

Analiza wieku respondentów pokazuje, że największą grupę stanowiły osoby w wieku 36–45 lat (34%). Znaczący udział miały również osoby w wieku 46–55 lat (22%) oraz mieszkańcy w wieku 56 lat i więcej (21%). Respondenci w wieku 26–35 lat stanowili 16% badanych, natomiast najmniej liczną grupę tworzyły osoby młode w wieku 20–25 lat (7%). Struktura wiekowa badanych wskazuje, że uzyskane wyniki w dużej mierze odzwierciedlają potrzeby i oczekiwania osób aktywnych zawodowo oraz rodzin wychowujących dzieci. Jednocześnie udział osób starszych pozwala na identyfikację problemów i potrzeb związanych ze starzeniem się społeczeństwa, opieką nad seniorami oraz dostępnością usług zdrowotnych i opiekuńczych.

Pod względem wykształcenia dominowały osoby posiadające wykształcenie średnie. Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn udział tej grupy wyniósł 44%. Wśród kobiet znaczący odsetek stanowiły także osoby z wykształceniem wyższym magisterskim (24%) oraz zawodowym (22%). W grupie mężczyzn drugą najliczniejszą kategorię tworzyły osoby z

wykształceniem zawodowym (39%), natomiast wykształcenie wyższe posiadało 10% respondentów. Struktura wykształcenia wskazuje na potrzebę działań wspierających rozwój kompetencji zawodowych mieszkańców, podnoszenie kwalifikacji oraz dostosowanie oferty edukacyjnej i aktywizacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Analiza liczebności gospodarstw domowych wykazała, że najliczniejszą grupę stanowiły rodziny liczące pięć i więcej osób (34%). Rodziny czteroosobowe stanowiły 26% respondentów, dwuosobowe 25%, natomiast trzyosobowe 15%. Wyniki te wskazują na istotny udział rodzin wielodzietnych oraz rodzin z dziećmi w strukturze społecznej gminy. Może to generować zwiększone zapotrzebowanie na wsparcie w zakresie edukacji, opieki nad dziećmi, polityki mieszkaniowej, dostępu do usług społecznych i działań prorodzinnych.

Przedstawiona charakterystyka respondentów pozwala uznać, że badanie objęło zróżnicowaną grupę mieszkańców reprezentujących różne etapy życia, poziomy wykształcenia oraz typy gospodarstw domowych. Uzyskane wyniki stanowią cenne źródło informacji przy diagnozowaniu problemów społecznych oraz planowaniu działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców, wzmacnianie integracji społecznej, wspieranie rodzin, seniorów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Uzależnienia wśród badanych.

Ankietowanych podzieliliśmy na dwie grupy. Grupę „A”- ludzi mających problem z piciem alkoholu, oraz grupę „B”- osoby wolne od tego problemu. Chcieliśmy przez ten podział sprawdzić, jak widzą działalność GOPS-u w Liskowie osoby, dla których przede wszystkim w życiu liczy się, nazwijmy to „stan upojenia alkoholowego”, a jak widzą to wolni od tego problemu, beneficjenci GOPS w Liskowie.

Za kryterium podziału posłużyły nam dwa pytania z ankiety, pytania nr. 2 i 3, z części „Teren Gminy Lisków **„Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego kwartału mocniejsze alkohole, np. wódkę?”**

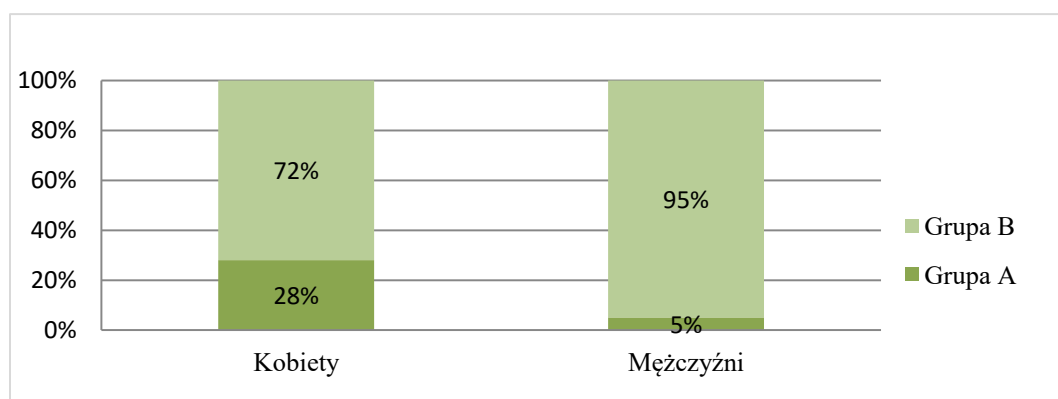
A) Tak

- 1-2razy
- 3-5 razy
- 5-10 razy
- Częściej

B) Nie

Jeśli odpowiedź obejmowała dwie ostatnie kategorie, kwalifikowaliśmy ankietowanych do grupy „A”, czyli mających problem z alkoholem. Okazało się, że osób takich jest w sumie 33 % (28 ankietowanych). Poniższe wykresy charakteryzują wybrane grupy.

Wykres nr 5 Podział ankietowanych ze względu na płeć w grupie „A i B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W części badania dotyczącej podziału respondentów ze względu na płeć stwierdzono, że w grupie A (osoby mające problem z uzależnieniem od alkoholu) kobiety stanowiły 28% badanych, natomiast mężczyźni 5%. W grupie B (osoby nieposiadające problemu alkoholowego) udział kobiet wyniósł 72%, a mężczyzn 95%. Po przeanalizowaniu powyższych wykresów zauważamy, że więcej jest pijących kobiet niż mężczyzn, co wynika z faktu, że kobiety są częstszymi klientami GOPS.

W dalszej części porównaliśmy odpowiedzi ankietowanych z grupy „A” z grupą „B”

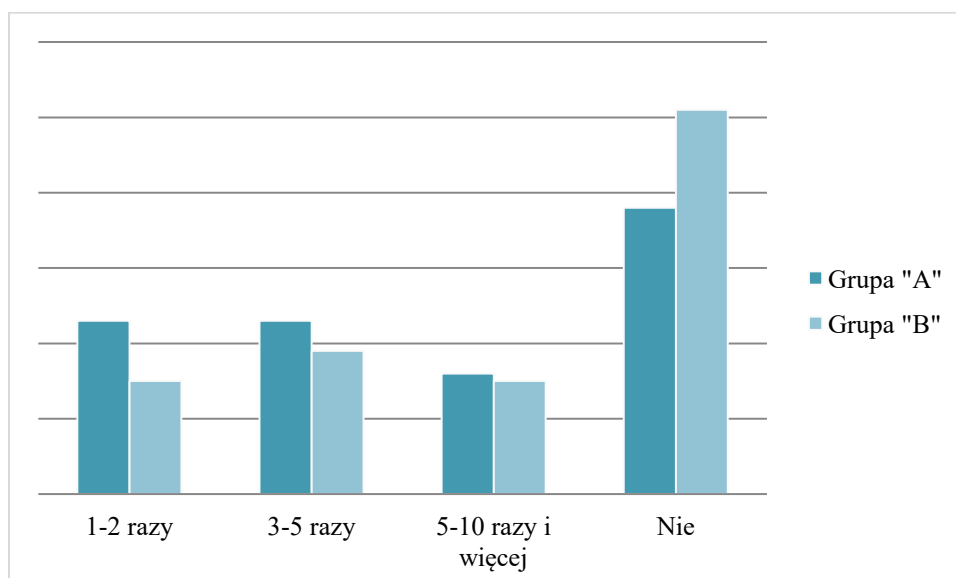
Problemy społeczne w opinii badanych.

Ta część ankiety miała na celu pokazanie, co mieszkańcy Gminy Lisków myślą o niej, jakie problemy społeczne zauważają w gminie w której mieszkają.

Zjawiska patologii społecznej.

Zacznijmy od **alkoholizmu**. Alkoholizm jest bardzo widoczny w naszym społeczeństwie. Zwłaszcza w miastach, gdzie na każdym rogu można spotkać kogoś pijanego, lub spożywającego alkohol. Także na wsi jest to zauważalne, np.: przed wiejskimi sklepami gdzie wieczorami skupia się życie towarzyskie. Odpowiedź na pytanie „Czy w ciągu ostatniego roku zdarzyło się Panu/Pani być świadkiem pijaństwa na terenie Gminy Lisków?” prezentuje wykres nr.6.

Wykres nr 6 Pijaństwo w gminie postrzegane przez badanych z grup A i B

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Respondentów zapytano, czy w ciągu ostatniego roku byli świadkami przypadków pijaństwa na terenie Gminy Lisków. W grupie A 23% badanych deklarowało, że było świadkami takich sytuacji 1–2 razy, kolejne 23% wskazało częstotliwość 3–5 razy, a 16% respondentów było świadkami pijaństwa 5–10 razy. Jednocześnie 38% ankietowanych zadeklarowało, że w ciągu ostatniego roku nie spotkało się z takimi sytuacjami.

W grupie B 15% respondentów było świadkami pijaństwa 1–2 razy, 19% wskazało częstotliwość 3–5 razy, a 15% deklarowało obserwowanie takich zdarzeń 5–10 razy. Ponad połowa badanych (51%) nie była świadkiem przypadków pijaństwa na terenie gminy w analizowanym okresie.

Uzyskane wyniki wskazują, że zjawisko pijaństwa jest dostrzegane przez część mieszkańców Gminy Lisków, przy czym częściej obserwowali je respondenci z grupy A. Jednocześnie znaczny odsetek badanych, szczególnie w grupie B, deklarował brak kontaktu z tego rodzaju zdarzeniami. Wyniki mogą świadczyć o występowaniu problemu alkoholowego w przestrzeni publicznej, choć jego skala nie jest postrzegana przez większość mieszkańców jako powszechna.

Kolejnym zagadnieniem, którym się zajęliśmy jest **przestępczość w gminie Lisków**.

W ramach przeprowadzonego badania ankietowego respondentów zapytano o występowanie wybranych rodzajów przestępstw i zachowań naruszających porządek publiczny

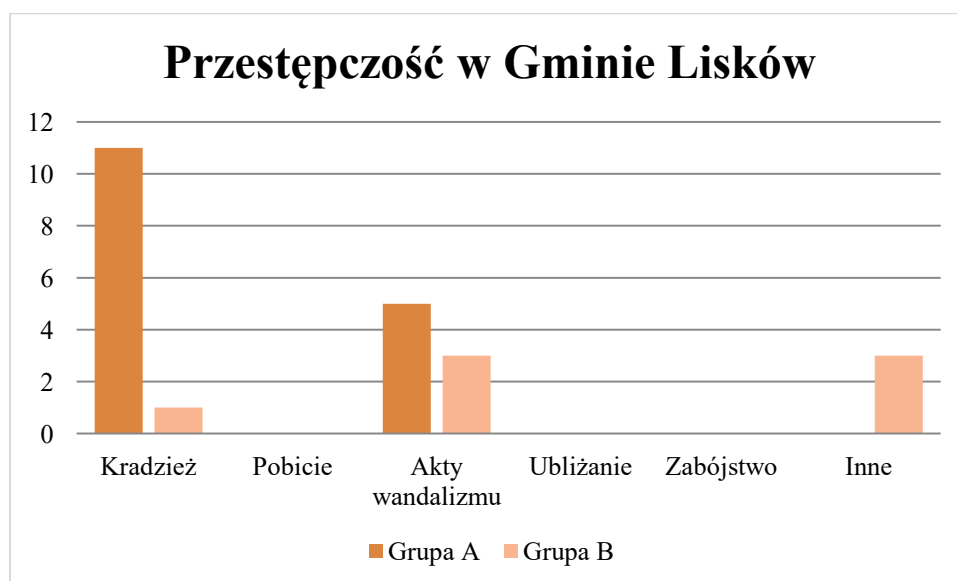
na terenie gminy. Uzyskane odpowiedzi wskazują, że problem przestępczości jest postrzegany przez mieszkańców jako zjawisko występujące stosunkowo rzadko.

W grupie A najczęściej wskazywanym rodzajem przestępstw były kradzieże, które dostrzegają 11% respondentów. Akty wandalizmu wskazało natomiast 5% badanych. Wyniki te mogą świadczyć o większej świadomości występowania tego rodzaju zdarzeń wśród osób należących do tej grupy.

W grupie B odsetek respondentów wskazujących na występowanie przestępczości był niższy. Kradzieże zostały wskazane przez 1% ankietowanych, akty wandalizmu przez 3%, natomiast inne rodzaje przestępstw wymieniło 3% respondentów.

Analiza odpowiedzi obu grup pozwala stwierdzić, że mieszkańcy dostrzegają przede wszystkim problem kradzieży oraz aktów wandalizmu, jednak skala tych zjawisk nie jest oceniana jako wysoka. Mimo relatywnie niewielkiego odsetka wskazań, działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego, ochrony mienia oraz przeciwdziałania zachowaniom naruszającym porządek społeczny powinny pozostać istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i działań profilaktycznych realizowanych na terenie gminy.

Wykres nr 7 Przestępczość w gminie wg badanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W ankiecie respondentów zapytano, czy kiedykolwiek w zdenerwowaniu popełnili jakieś przestępstwo. Uzyskane wyniki wskazują, że zdecydowana większość badanych (93%) zadeklarowała, że nigdy nie dopuściła się takiego czynu. Natomiast 7% respondentów przyznało, że zdarzyło im się popełnić przestępstwo w stanie zdenerwowania. Wyniki te

sugerują, że zachowania przestępcze podejmowane pod wpływem emocji występują w badanej grupie stosunkowo rzadko, a większość respondentów nie identyfikuje się z tego rodzaju doświadczeniami.. Dane z dwóch grup pokazuje wykres nr 8.

Wykres nr 8 Udział ankietowanych w przestępstwach

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

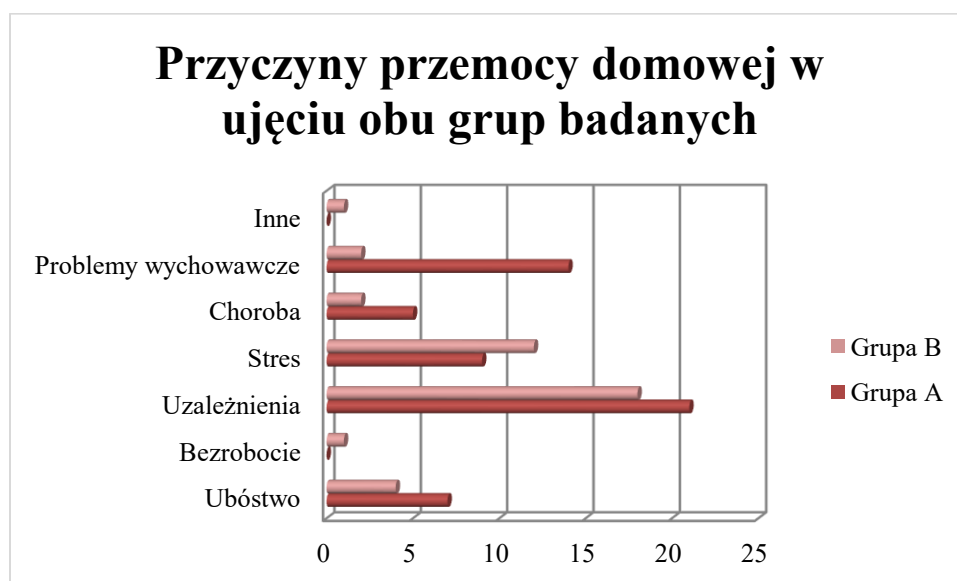
Kończąc rozważania na temat zjawisk patologii społecznej, poświęciliśmy uwagę problemowi **przemocy domowej**. Ankietowanych zapytano o dostrzeganie zjawiska przemocy domowej. Analiza odpowiedzi wykazała istotne różnice pomiędzy badanymi grupami. W grupie A jedynie 2% respondentów zadeklarowało, że dostrzega zjawisko przemocy domowej, podczas gdy w grupie B odsetek ten wyniósł 22%. Brak dostrzegania tego problemu wskazało odpowiednio 9% badanych z grupy A oraz 7% z grupy B. Zdecydowana większość respondentów nie potrafiła jednoznacznie określić swojego stanowiska – odpowiedź „nie wiem” wybrało 89% osób z grupy A oraz 71% osób z grupy B. Wyniki te mogą sugerować niski poziom pewności respondentów w zakresie identyfikowania zjawiska przemocy domowej, szczególnie w grupie A, gdzie odsetek odpowiedzi niezdecydowanych był najwyższy.

Wykres nr 9 Dostrzeganie zjawiska przemocy domowej przez ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 10 Przyczyny przemocy domowej w ujęciu obu badanych grup

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Respondenci zostali również zapytani o przyczyny przemocy domowej. W grupie A najczęściej wskazywano uzależnienia (21%) oraz problemy wychowawcze (14%). Kolejnymi wymienianymi czynnikami były stres (9%), ubóstwo (7%) oraz choroba (5%). W grupie B również najczęściej wskazywano uzależnienia (18%) i stres (12%). Znacznie rzadziej respondenci tej grupy wymieniali ubóstwo (4%), chorobę (2%), problemy wychowawcze (2%) oraz bezrobocie (1%). Wyniki wskazują, że w opinii obu badanych grup uzależnienia stanowią

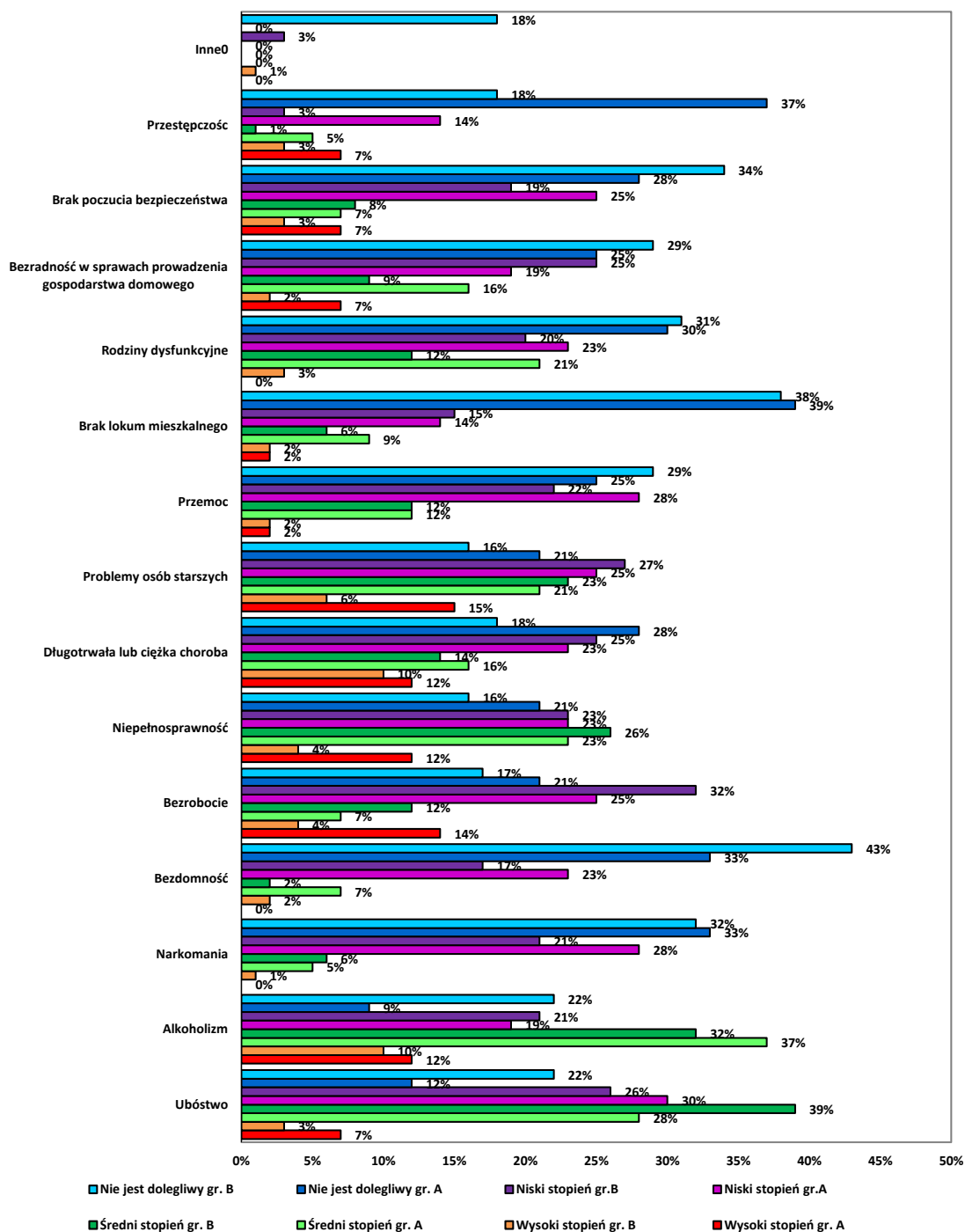
główną przyczynę występowania przemocy domowej. Istotne znaczenie przypisywane jest także stresowi, natomiast pozostałe czynniki były wskazywane znacznie rzadziej.

Otrzymane wyniki sugerują potrzebę wzmocnienia działań profilaktycznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie uzależnieniom, wsparcie rodzin przeżywających trudności wychowawcze oraz rozwijanie programów pomocy psychologicznej służących ograniczaniu skutków stresu i innych czynników sprzyjających przemocy domowej.

Inne problemy społeczne.

Następną kwestią, jaką się zajęliśmy są problemy społeczne, jakie występują w Gminie Lisków. Badani dostrzegają w Gminie Lisków wiele problemów społecznych. W ankiecie badani zaznaczali problemy społeczne, jakie dostrzegają w swojej gminie, w Gminie Lisków, a następnie zaznaczali w jakim stopniu: wysokim, średnim, niskim, a może nie jest dolegliwy?) Wyniki przedstawiają wykres nr 11.

Wykres nr 11 Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych (wg ankietowanych z grupy „A i B”)

Dane przedstawione na wykresie pokazują ocenę stopnia dolegliwości problemów społecznych w Gminie Lisków wśród respondentów z grup „A” i „B”. Wartości wyrażone w procentach wskazują, jaki odsetek badanych uznaje dany problem za istotny, co pozwala

określić hierarchię najważniejszych wyzwań społecznych w gminie i stanowi podstawę do działań strategicznych w obszarze polityki społecznej.

Z perspektywy strategicznej najwyższe znaczenie mają problemy o największych wskazaniach procentowych, przede wszystkim alkoholizm, ubóstwo, niepełnosprawność, rodziny dysfunkcyjne oraz potrzeby osób starszych. Zjawiska te są postrzegane jako najbardziej dotkliwe i mające największy wpływ na funkcjonowanie lokalnej społeczności, dlatego powinny stanowić główne obszary interwencji strategicznej. Wymagają one zarówno działań doraźnych, jak i długofalowych programów wsparcia, obejmujących profilaktykę uzależnień, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz rozwój systemu pomocy dla osób starszych i niepełnosprawnych.

Problemy o niższym nasileniu, w tym przestępczość oraz pozostałe wskazania o mniejszych wartościach procentowych, mają mniejsze znaczenie w percepcji mieszkańców, jednak nadal powinny być uwzględnione w strategii jako obszary uzupełniające, szczególnie w kontekście utrzymania bezpieczeństwa i spójności społecznej. Oznacza to, że strategia rozwoju społecznego gminy powinna koncentrować się przede wszystkim na przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu i wsparciu grup najbardziej zagrożonych, przy jednoczesnym monitorowaniu problemów o niższym natężeniu.

Wykres nr 12 Przyczyny ubóstwa w Gminie Lisków według ankietowanych z grup „A” i „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Według ankietowanych z grupy „A”, podstawową przyczyną ubóstwa w gminie są bezrobocie, następnie uzależnienia, wielodzietność, niepełnosprawność, dziedziczenie ubóstwa, rozpad rodziny i długotrwała choroba. Nieco podobnie przedstawiają się wyniki w grupie „B”. Według ankietowanych z tej grupy także podstawową przyczyną ubóstwa są uzależnienia - 30% ankietowanych tak uznało, dalej bezrobocie, wielodzietność, niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Następną kwestią jest bezpieczeństwo w Gminie Lisków. Ankietowanych zapytano o poczucie bezpieczeństwa w Gminie Lisków. Uzyskane odpowiedzi wskazują, że większość respondentów pozytywnie ocenia poziom bezpieczeństwa na terenie gminy. W grupie A 75% badanych odpowiedziało „raczej tak”, a 21% „tak”, co oznacza, że łącznie 96% respondentów ocenia gminę jako miejsce bezpieczne. Odpowiedź „nie” wskazało 5% badanych. W grupie B odpowiedź „raczej tak” wybrało 70% respondentów, a „tak” 26%, co również daje łącznie 96% pozytywnych ocen. Negatywnie poziom bezpieczeństwa oceniło 1% badanych („nie”) oraz 3% („raczej nie”).

Wyniki wskazują na wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Gminy Lisków. Zarówno w grupie A, jak i w grupie B zdecydowana większość respondentów ocenia bezpieczeństwo na terenie gminy pozytywnie, co może świadczyć o skuteczności działań podejmowanych przez lokalne instytucje odpowiedzialne za utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców.

Wykres nr 13 Bezpieczeństwo w Gminie Lisków według ankietowanych (odpowiedzi ankietowanych z grupy „A i B”)

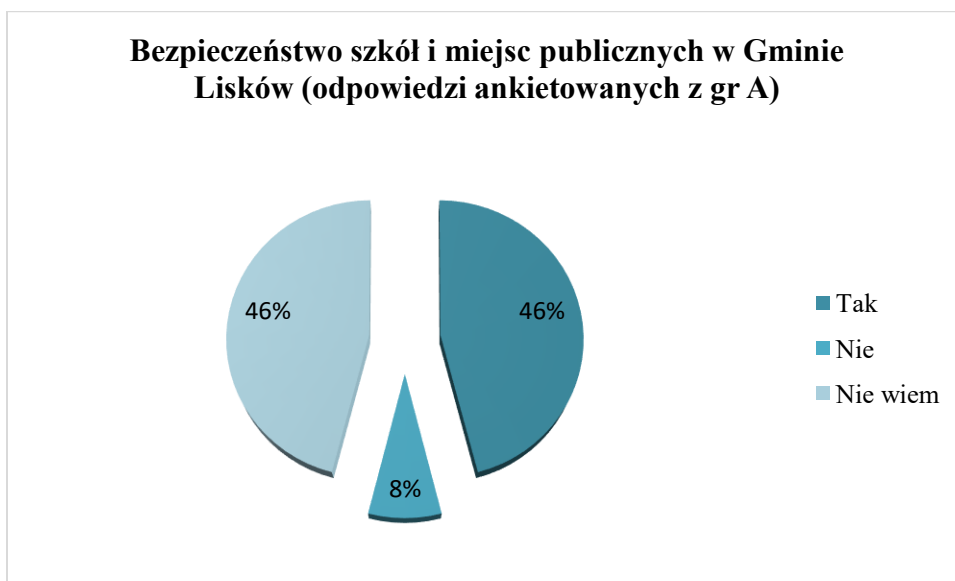

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Respondenci ocenili również poziom bezpieczeństwa dzieci w szkołach i miejscach publicznych. W grupie A 46% badanych uznało, że dzieci są bezpieczne, 8% wyraziło opinię przeciwną, natomiast 46% respondentów nie potrafiło jednoznacznie ocenić tej kwestii. W grupie B pozytywną ocenę bezpieczeństwa dzieci wyraziło 56% ankietowanych, 9% uznało, że dzieci nie są bezpieczne, a 35% wskazało odpowiedź „nie wiem”.

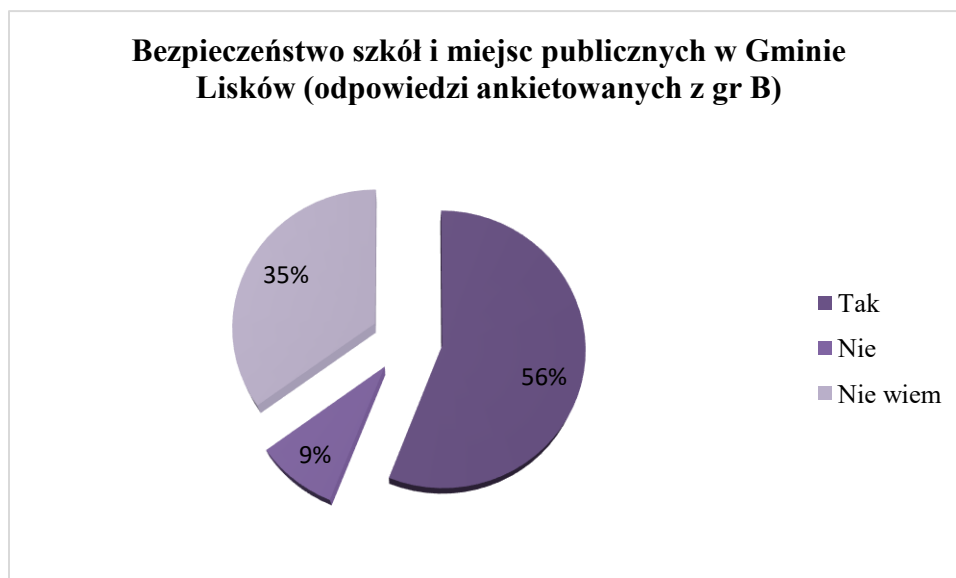
Wyniki wskazują, że większość respondentów postrzega szkoły i miejsca publiczne jako bezpieczne dla dzieci. Jednocześnie stosunkowo wysoki odsetek odpowiedzi „nie wiem”, szczególnie w grupie A, może świadczyć o ograniczonej wiedzy respondentów na temat rzeczywistego poziomu bezpieczeństwa dzieci lub niewystarczającym kontakcie z problematyką dotyczącą ochrony najmłodszych w przestrzeni publicznej.

Wykres nr 14 Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy „A”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 15 Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków(odpowiedzi ankietowanych z grupy „B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Uczestnictwo społeczne w sieci instytucji.

Ostatnie pytanie tej części ankiety dotyczyło instytucji znajdujących się na terenie Gminy Lisków, z jakich ankietowany korzysta. Wyniki przedstawia poniższa tabela

Tabela nr 8 Korzystanie z instytucji w gminie

<i>Instytucja</i>	<i>Grupa „A”</i>		<i>Grupa „B”</i>	
	<i>Liczba ankietowanych korzystająca z danej instytucji</i>	<i>Procent</i>	<i>Liczba ankietowanych korzystająca z danej instytucji</i>	<i>Procent</i>
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie	10	24%	14	16%
Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych	0	0%	2	2%
Dom Dziecka	0	0%	3	3%
Dom Pomocy Społecznej w Liskowie	1	2%	1	1%
Środowiskowy Dom Samopomocy w Liskowie	1	2%	1	1%
Zakład Aktywności Zawodowej	1	2%	6	7%
Organizacje pozarządowe,	7	16%	13	14%

stowarzyszenia				
Związki wyznaniowe	3	7%	1	1%
Parafie	9	20%	21	23%

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Jak pokazuje powyższa tabela nr 8, większość przebadanych z obu grup „A i B” korzystają z Parafii, dalej: 43% osoby z grupy „A i B” korzystają z GOPS w Liskowie, z reszty wymienionych instytucji tylko korzystają pojedyncze osoby lub wcale z nich nie korzystają.

Zaspokajanie potrzeb społecznych przez działania GOPS w ocenie beneficjentów ośrodka.

Potrzeby mieszkaniowe

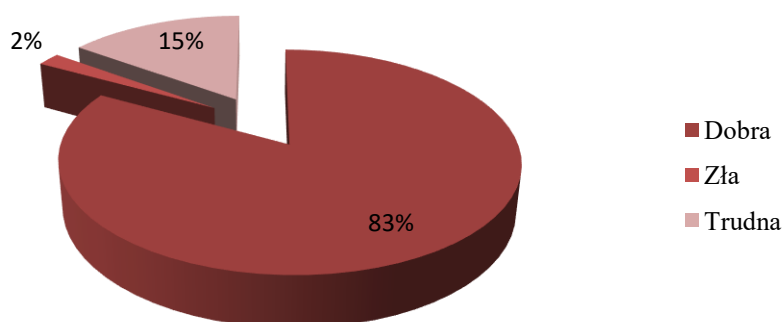
Wykres nr 16 Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 17 Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy „B”

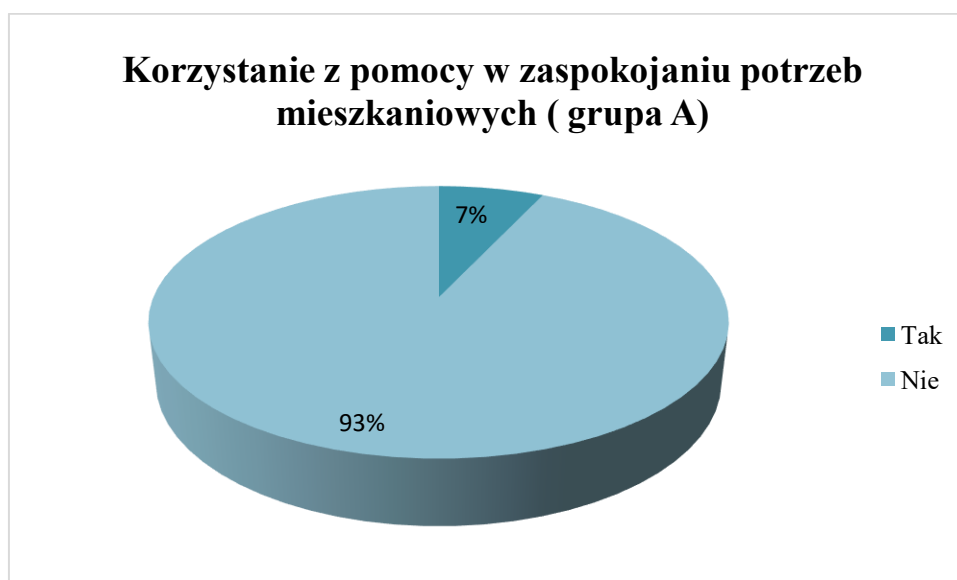
Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z gr B

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ogólnie badani z grupy z grupy „A” są zadowoleni ze swojej sytuacji mieszkaniowej. Około 81 % badanych ocenia swoją sytuację mieszkaniową za dobrą, 14% jako trudną, a 5% ankietowanych ocenia ją jako złą. Podobnie przedstawia się sytuacja mieszkaniowa badanych z grupy „B”. W tej grupie ankietowanych większość oceniała swoją sytuację jako dobrą (83% przebadanych), jako trudną 15% , a złą tylko 2% osób.

Wykres nr 18 Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa „A”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 19 Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa „B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Większość ankietowanych z grupy „A” nie korzysta z pomocy Gminy Lisków i GOPS w Liskowie w zaspokajaniu swoich potrzeb mieszkaniowych. Z pomocy korzysta tylko 7% ankietowanych. Sytuacja podobnie przedstawia się w większej grupie badanych, grupie „B”.

Ankietowani nie korzystają z pomocy w zaspokajaniu potrzeb w postaci lokali socjalnych oferowanych przez gminę. Poniżej prezentowany jest wykres, który to ilustruje.

Wykres nr 20 Korzystanie z lokali socjalnych ankietowanych z grupy „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

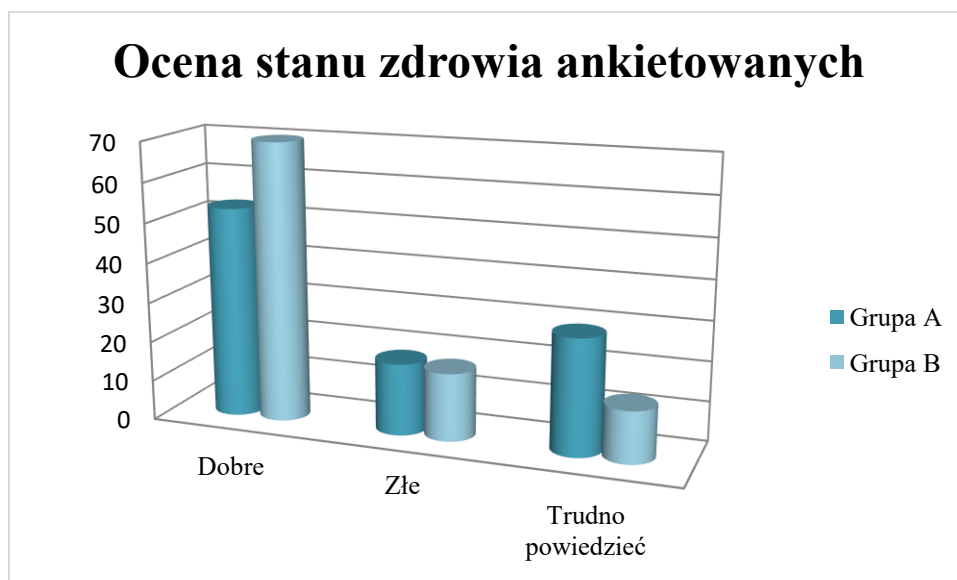
Ankietowani nie korzystają z pomocy na zaspokajanie swoich potrzeb mieszkaniowych. Trudno im powiedzieć czy zasiłki wydawane przez GOPS w Liskowie na ten cel są wystarczające. Reasumując nie możemy stwierdzić jednoznacznie, czy GOPS w Liskowie

i inne instytucje działające na terenie Gminy Lisków zaspokajają w wystarczającym stopniu potrzeby mieszkaniowe swoich mieszkańców.

Potrzeby zdrowotne.

Zdrowie jest głównie wartością indywidualną, jest dobrem społecznym. Zdrowie to pełni fizycznego, psychicznego stanu człowieka, dzięki któremu może normalnie funkcjonować w społeczeństwie. Mieszkańcy Gminy Lisków różnie wypowiadają się na temat swojego zdrowia i potrzeb zdrowotnych.

Wykres nr 21 Ocena stanu zdrowia ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ankietowani dokonali również samooceny swojego stanu zdrowia. W grupie A ponad połowa respondentów (53%) oceniła swój stan zdrowia jako dobry. Negatywną ocenę wskazało 18% badanych, natomiast 29% miało trudność z jednoznacznym określeniem swojego stanu zdrowia. W grupie B odsetek pozytywnych ocen był wyższy i wyniósł 70%, podczas gdy 17% respondentów oceniło swój stan zdrowia jako zły, a 13% wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Uzyskane wyniki wskazują, że większość ankietowanych pozytywnie ocenia swój stan zdrowia. Szczególnie korzystnie sytuację zdrowotną postrzegają respondenci z grupy B. Jednocześnie obecność odpowiedzi negatywnych oraz znacznego odsetka osób niezdecydowanych, zwłaszcza w grupie A, może wskazywać na potrzebę dalszych działań w

zakresie profilaktyki zdrowotnej, edukacji zdrowotnej oraz poprawy dostępu do usług medycznych.

Chorujące osoby wymieniły następujące dolegliwości, na które najczęściej cierpią:

- nadciśnienie tętnicze
- bóle kręgosłupa
- cukrzyca
- stres i nerwice
- przeziębienie

Większość ankietowani, zarówno z grup „A” i „B” mają ubezpieczenie zdrowotne (ZUS, KRUS,).

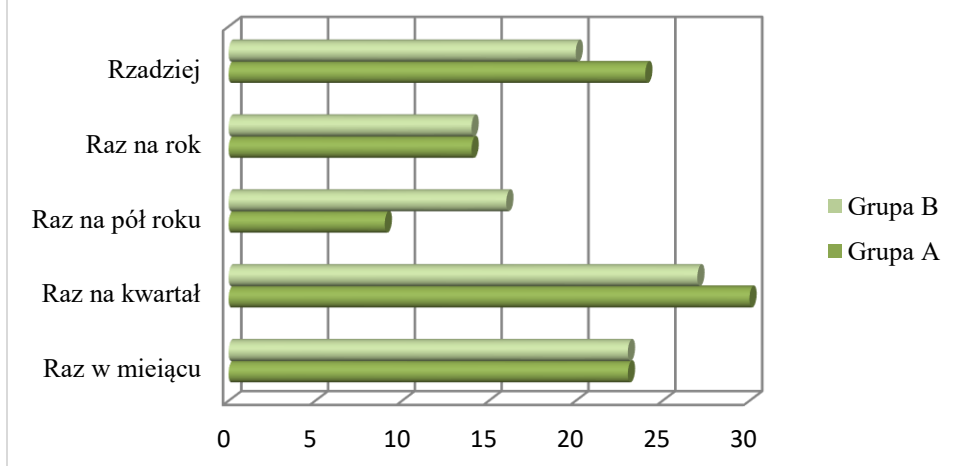
Ankietowanych zapytano o częstotliwość korzystania z usług lekarskich. W grupie A najwięcej respondentów deklarowało wizyty u lekarza raz na kwartał (30%). Raz w miesiącu z pomocy lekarskiej korzystało 23% badanych, raz na pół roku 9%, raz na rok 14%, natomiast rzadziej niż raz w roku 24% respondentów. W grupie B również najczęściej wskazywano wizyty raz na kwartał (27%) oraz raz w miesiącu (23%). Wizyty raz na pół roku i raz na rok deklarowało po 16% badanych, a 20% korzystało z opieki lekarskiej rzadziej.

Wyniki wskazują, że większość respondentów obu grup korzysta z usług medycznych regularnie, najczęściej raz w miesiącu lub raz na kwartał. Jednocześnie zauważalny jest odsetek osób zgłaszających się do lekarza rzadziej niż raz w roku, co może świadczyć o ograniczonym korzystaniu z profilaktycznej opieki zdrowotnej.

W zakresie rodzaju wykorzystywanych usług medycznych zdecydowana większość respondentów korzystała z publicznej opieki zdrowotnej. W grupie A usługi państwowe wybierało 88% badanych, natomiast z usług prywatnych korzystało 12%. W grupie B odsetek osób korzystających z publicznej służby zdrowia wyniósł 73%, a z usług prywatnych 27%. Dokładne dane przedstawia poniższy wykres.

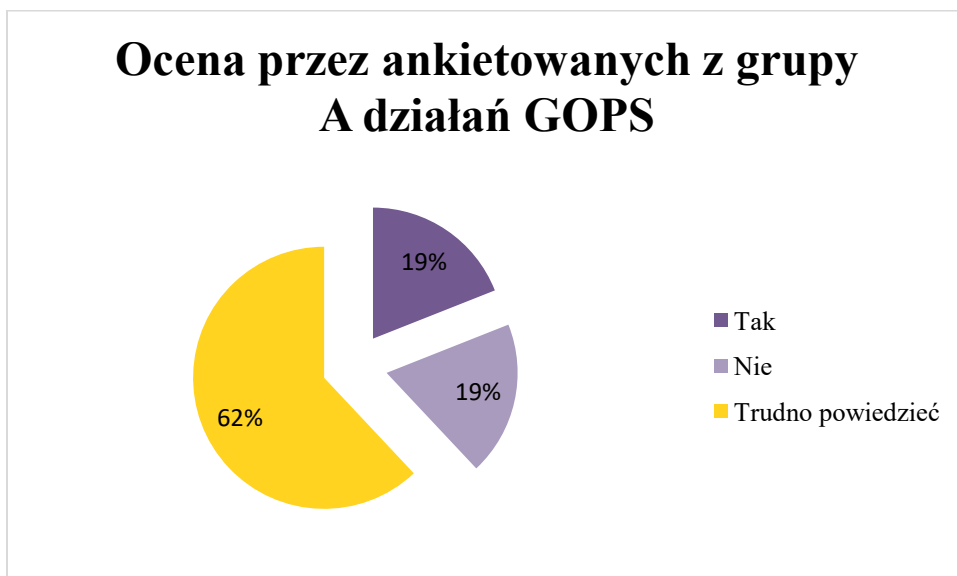
Wykres nr22 Wizyty lekarskie ankietowanych

Wizyty lekarskie ankietowanych

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 23 Ocena przez ankietowanych z grupy „A” działań GOPS w Liskowie w zakresie zaspokajania potrzeb zdrowotnych mieszkańców

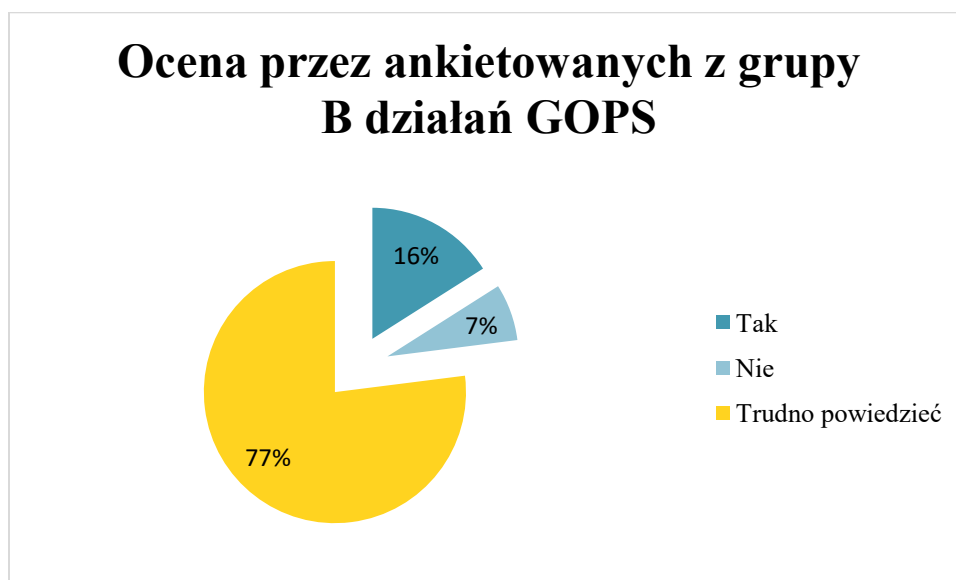

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Respondenci zostali zapytani o ocenę wystarczalności pomocy udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w zakresie zaspokajania potrzeb zdrowotnych mieszkańców. W grupie A 19% badanych uznało tę pomoc za wystarczającą, taki sam odsetek (19%) ocenił ją jako niewystarczającą, natomiast 62% respondentów wybrało odpowiedź „trudno powiedzieć”. W grupie B pozytywną ocenę wyraziło 16% ankietowanych, 7% oceniło

pomoc jako niewystarczającą, a zdecydowana większość (77%) nie potrafiła jednoznacznie ocenić działalności GOPS w tym zakresie.

Wykres nr 24 Ocena przez ankietowanych z grupy „B” działań GOPS w Liskowie

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

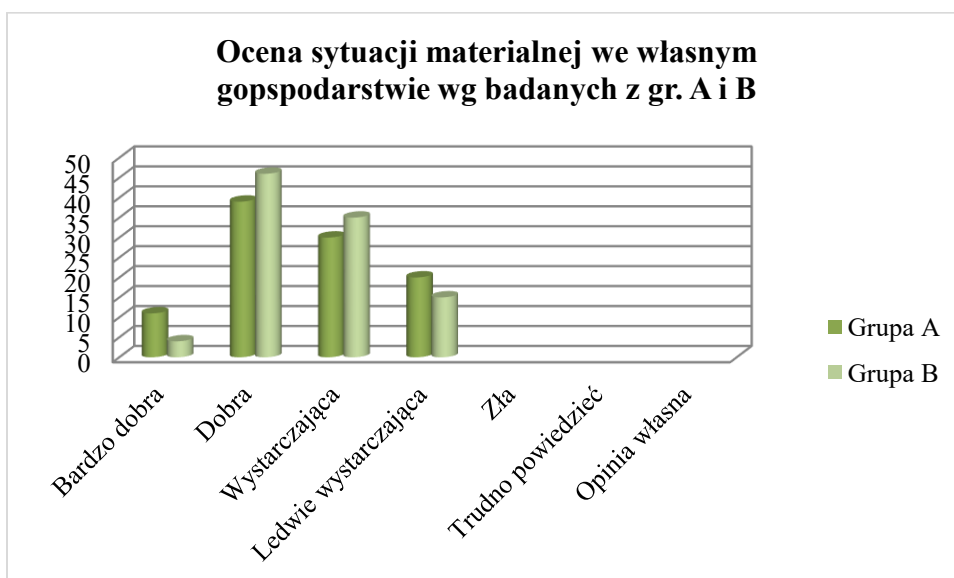
Potrzeby finansowe i materialne

Ankietowani dokonali oceny sytuacji materialnej własnego gospodarstwa domowego. W grupie A 11% respondentów określiło swoją sytuację materialną jako bardzo dobrą, 39% jako dobrą, a 30% jako wystarczającą. Jednocześnie 20% badanych oceniło ją jako ledwo wystarczającą. W grupie B sytuację materialną jako bardzo dobrą oceniło 4% respondentów, jako dobrą 46%, a jako wystarczającą 35%. Odpowiedź „ledwo wystarczająca” wskazało 15% badanych.

Wyniki wskazują, że większość respondentów obu grup pozytywnie ocenia swoją sytuację materialną. Najczęściej wybieraną odpowiedzią była ocena „dobra”, którą wskazało 39% badanych z grupy A oraz 46% z grupy B. Jednocześnie część respondentów określiła swoją sytuację jako ledwo wystarczającą, co może świadczyć o występowaniu trudności finansowych w niektórych gospodarstwach domowych. Uzyskane wyniki sugerują zróżnicowanie poziomu zamożności mieszkańców oraz potrzebę monitorowania sytuacji ekonomicznej osób znajdujących się w mniej korzystnym położeniu materialnym.

Dane przedstawia poniższy wykres.

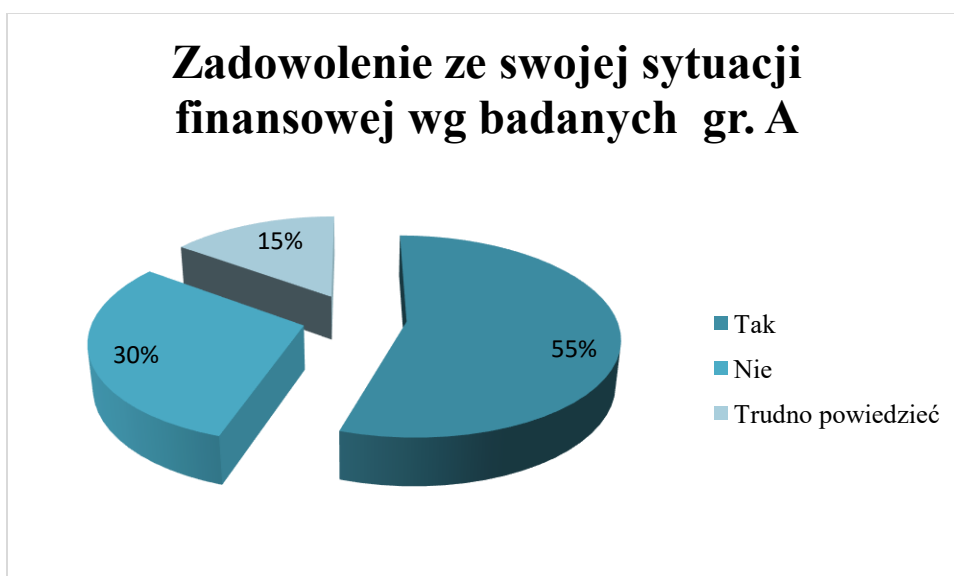
Wykres nr 25 Ocena sytuacji materialnej we własnym gospodarstwie domowym (według grupy „A” i „B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Przyglądając się wykresowi zauważamy, że większość ankietowanych ocenia swoją sytuację materialną jako wystarczającą. Nie można stwierdzić, by ankietowani byli zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej. To stwierdzenie potwierdza wypowiedź ankietowanych na drugie pytanie, dotyczące zadowolenia ze swojej sytuacji finansowej. W grupie „A”, 55% ankietowanych określiło ją jako zadowolonych, 30% odpowiedzi nie zadowolonych a 15% trudno powiedzieć.

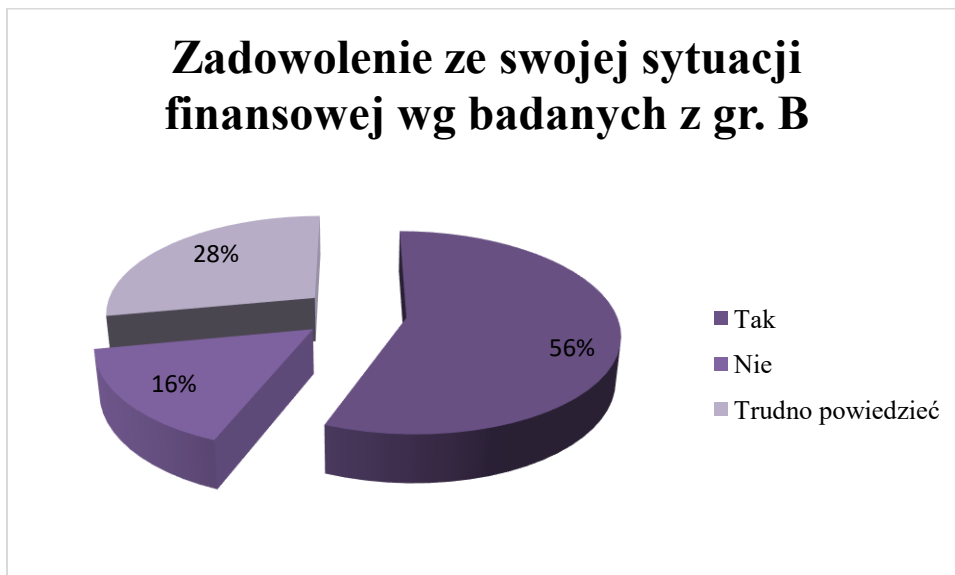
Wykres nr 26 Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej według grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W grupie „B” odpowiedzi przedstawiają się następująco: 56 % osób uważa, że są zadowolone ze swojej własnej sytuacji finansowej, 16% osób jest nie zadowolona, a 28% wybrało odpowiedz trudno powiedziec.

Wykres nr 27 Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej według grupy „B”

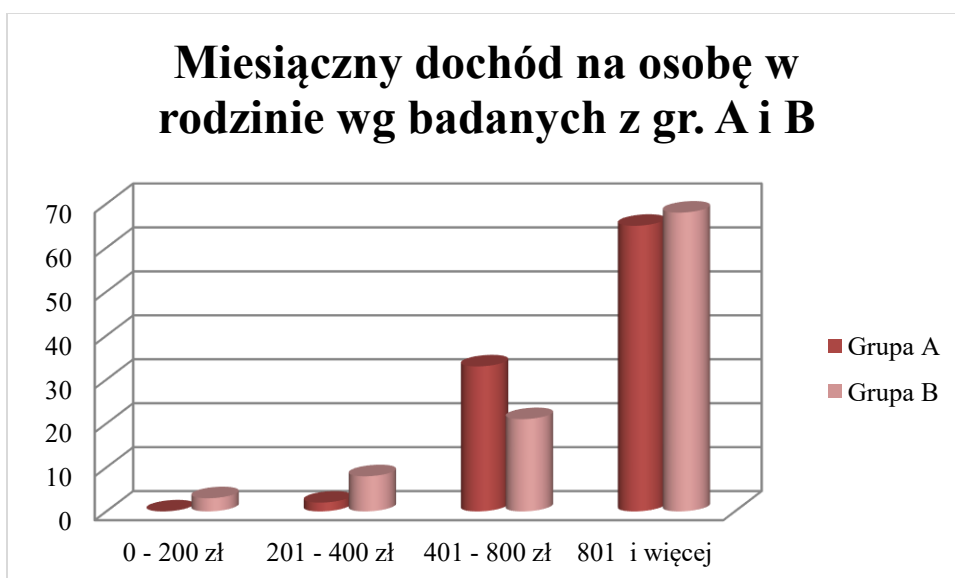

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

W obu grupach przeważającą odpowiedzią jest odpowiedź Tak.

Dochody miesięczne ankietowanych z grupy „A” i „B” przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 28 Miesięczny dochód na osobę w rodzinie wg ankietowanych z grupy „A i B”

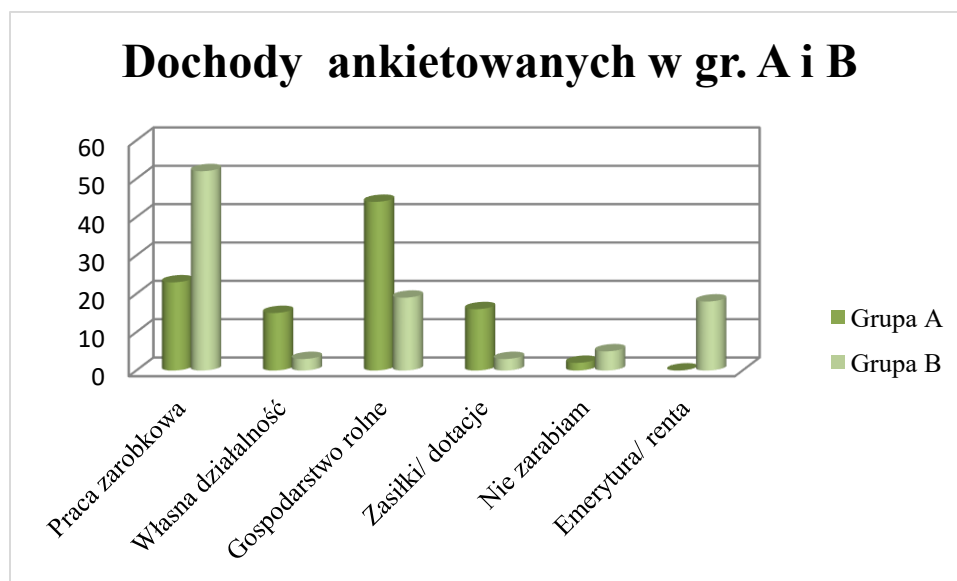
Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ankietowani zostali poproszeni o określenie miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka rodziny. W grupie A nie odnotowano wskazań w przedziale 0–200 zł, natomiast 2% respondentów zadeklarowało dochód w wysokości 201–400 zł. Najwięcej badanych (33%) wskazało dochód w przedziale 401–800 zł, a zdecydowana większość (65%) zadeklarowała dochód wynoszący 801 zł i więcej.

W grupie B 3% respondentów wskazało dochód 0–200 zł, 8% – 201–400 zł, 21% – 401–800 zł, natomiast 68% badanych zadeklarowało dochód 801 zł i więcej.

Wyniki wskazują, że w obu grupach dominują wyższe przedziały dochodowe, przy czym największy odsetek respondentów deklaruje dochód przekraczający 801 zł na osobę w rodzinie. Jednocześnie w grupie B zauważalny jest nieco wyższy udział osób o niższych dochodach w porównaniu do grupy A, co może świadczyć o większym zróżnicowaniu sytuacji ekonomicznej badanych gospodarstw domowych.

Wykres nr 29 Dochody ankietowanych gr. A i B

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ankietowanych zapytano o główne źródła dochodu w gospodarstwach domowych. W grupie A najczęściej wskazywanym źródłem utrzymania było gospodarstwo rolne (44%). Praca zarobkowa stanowiła źródło dochodu dla 23% badanych, natomiast 16% respondentów deklарowało pobieranie zasiłków lub dotacji. Prowadzenie własnej działalności gospodarczej wskazało 15% ankietowanych, a 2% badanych zadeklarowało brak własnych dochodów.

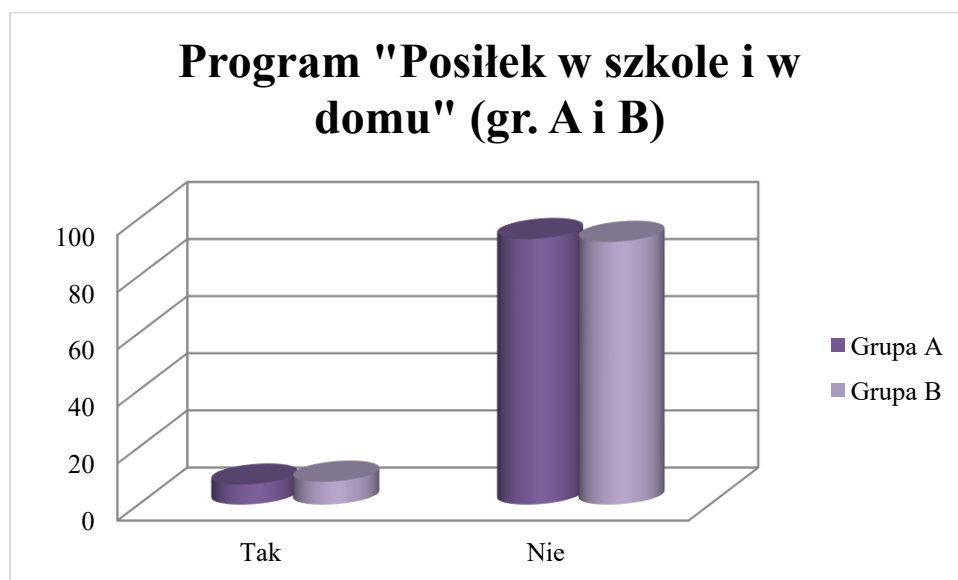
W grupie B dominującym źródłem dochodu była praca zarobkowa (52%). Następnie respondenci wskazywali gospodarstwo rolne (19%) oraz emeryturę (18%). Pozostałe źródła dochodu, takie jak zasiłki lub dotacje (3%), własna działalność gospodarcza (3%) oraz brak dochodu (3%), stanowiły niewielki odsetek odpowiedzi.

Wyniki wskazują na zróżnicowanie struktury źródeł dochodu pomiędzy badanymi grupami. W grupie A istotną rolę odgrywa gospodarstwo rolne, natomiast w grupie B dominującym źródłem utrzymania jest praca zarobkowa oraz emerytury, co może świadczyć o odmiennym profilu społeczno-zawodowym respondentów.

Następne pytanie dotyczyło dożywiania dzieci w szkołach. Na wykresie przedstawiono odpowiedzi respondentów z grup A i B dotyczące korzystania z programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Analiza danych wskazuje, że zdecydowana większość badanych w obu grupach **nie korzystała z programu**. Odpowiedź „Nie” zaznaczyło około 90–95% respondentów zarówno w grupie A, jak i grupie B. Natomiast z programu korzystał jedynie niewielki odsetek badanych – około 5–10% respondentów w każdej z grup.

Wykres nr 30 Program „Posiłek w szkole i w domu” (gr.”A i B”)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 31 Korzystanie z darów i paczek żywnościowych(gr.”A”)

Korzystanie z darów i paczek żywnościowych (gr. A)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 32 Korzystanie z darów i paczek żywnościowych (gr. "B")

Korzystanie z darów i paczek żywnościowych (gr. B)

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Ankietowanych zapytano o korzystanie z darów i paczek żywnościowych. W grupie A 12% respondentów zadeklarowało korzystanie z tego rodzaju wsparcia, natomiast w grupie B z darów i paczek żywnościowych korzystało 8% ankietowanych.

Ostatnie pytanie dotyczyło oceny, czy GOPS w Liskowie należycie wywiązuje się z zadań na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkańców. W grupie „A” 46% dało odpowiedź - tak,

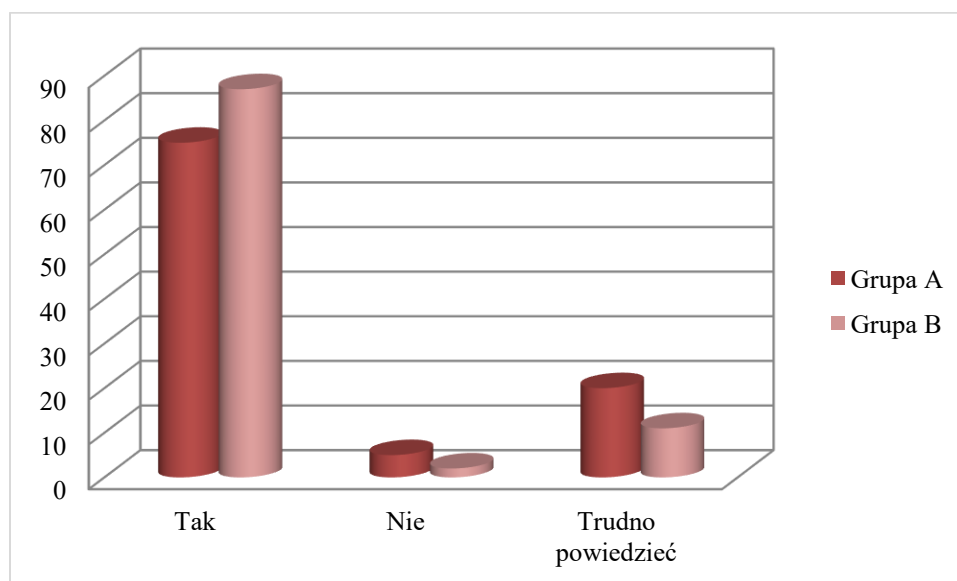
38 % trudno powiedzieć, a 16 % dało odpowiedź nie. Grupa „B” udzieliła odpowiedzi: 19% badanych tak, 77% trudno powiedzieć i 4 % dało odpowiedź negatywną.

Wyniki wskazują, że ocena działalności GOPS jest zróżnicowana pomiędzy grupami, przy czym w grupie A częściej występują oceny pozytywne. Jednocześnie bardzo wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć”, szczególnie w grupie B, może świadczyć o ograniczonej wiedzy respondentów na temat zakresu i skuteczności działań podejmowanych przez GOPS lub o niewielkim bezpośrednim kontakcie z jego usługami.

Ocena działalności GOPS w Liskowie przez jego beneficjentów.

Ostatnią częścią ankiety była część podsumowująca działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie. Prawie wszyscy ankietowani z obu badanych grup uważają, że taka instytucja jak GOPS w Liskowie, jest potrzebna.

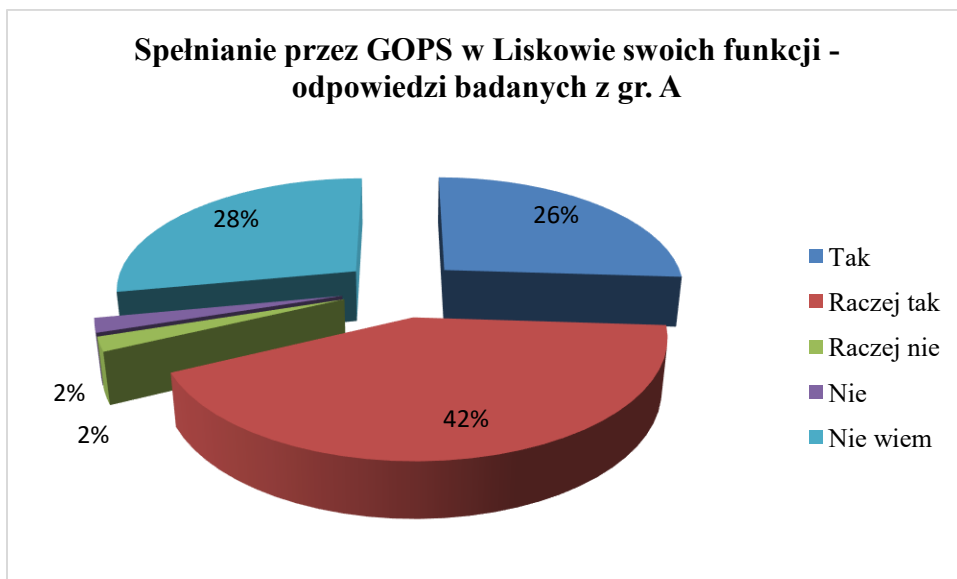
Wykres nr 33 Czy instytucja GOPS jest potrzebna? Wypowiedzi ankietowanych z grupy „A” i „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Według większości ankietowanych z obu grup GOPS w Liskowie spełnia swoje przydzielone funkcje. Dokładne wyniki pokazują poniższe wykresy.

Wykres nr 34 Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (według ankietowanych z grupy „A”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Wykres nr 35 Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (według ankietowanych z grupy „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

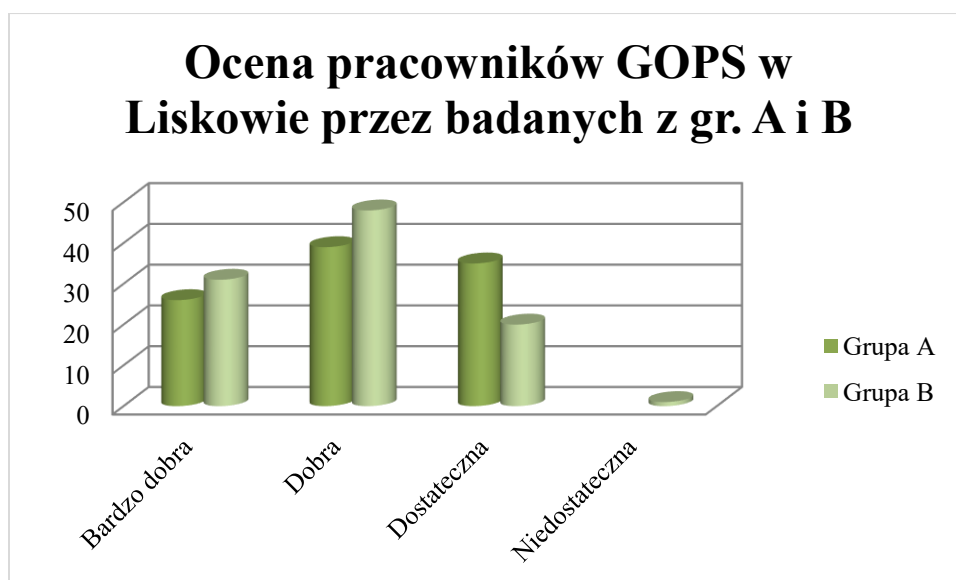
Ankietowanych zapytano o ocenę spełniania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie swoich funkcji. W grupie A 26% respondentów odpowiedziało „tak”, a 42% „raczej tak”, co łącznie daje 68% ocen pozytywnych. Odpowiedzi negatywne („raczej

nie” i „nie”) wskazało łącznie 4% badanych, natomiast 28% respondentów wybrało odpowiedź „nie wiem”.

W grupie B 22% ankietowanych odpowiedziało „tak”, a 46% „raczej tak”, co łącznie stanowi 68% ocen pozytywnych. Odpowiedzi negatywne („raczej nie” – 1% oraz „nie” – 3%) wskazało 4% respondentów, natomiast 28% badanych nie potrafiło jednoznacznie ocenić działalności GOPS.

Wyniki wskazują, że w obu grupach przeważają pozytywne oceny dotyczące spełniania funkcji przez GOPS w Liskowie.

Wykres nr 36 Ocena pracowników GOPSu w Liskowie przez ankietowanych z grupy „A” i „B”

Źródło: Opracowania własne na podstawie ankiety

Analizując wykresy oceny pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie. W grupie A 26% respondentów oceniło pracowników bardzo dobrze, 39% dobrze, natomiast 35% wystawiło ocenę dostateczną. W grupie B 31% badanych oceniło pracowników bardzo dobrze, 48% dobrze, 20% dostatecznie, a 1% respondentów wskazało ocenę niedostateczną.

Wyniki wskazują, że pracownicy GOPS są oceniani przede wszystkim pozytywnie w obu grupach. Dominują oceny dobre i bardzo dobre, co świadczy o ogólnie korzystnym postrzeganiu jakości pracy i podejścia do klientów.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie są postrzegani przez ankietowanych jako osoby profesjonalnie wykonujące swoje obowiązki. Ogólna ocena ich pracy wskazuje na wysoki poziom kompetencji oraz zaangażowania w realizację powierzonych zadań.

Problemy społeczne mieszkańców gminy według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Bezrobocie

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu rodzin stale się obniża w związku, z czym związany jest fakt rozszerzania się obszaru patologii społecznej.

Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu pracy. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki.

Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy i może przejawiać się problemami i kryzysem w rodzinie, a nawet doprowadzić do jej rozpadu. Pojawia się także groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji „dziedziczenia statusu osoby bezrobotnej”.

Duża liczba grupy osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej łączy się ze wzrostem zadań i wydatków oraz koniecznością dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Podstawowe znaczenie w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia ma praca socjalna oraz działania środowiskowe dotyczące aktywizacji osób bezrobotnych. Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie, jak również kontraktu socjalnego, który pozwala na to, by pomoc uzależniona była i stymulowała aktywność osoby bezrobotnej i jego rodziny.

Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się alkoholizm i przemoc domowa. Długie pozostawanie bez pracy może powodować procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieuregulowany tryb życia wyzwalają zachowania społecznie nieakceptowane, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych, na środowisko rodzinne. Długotrwale bezrobocie, wymaga odpowiednich form oddziaływań pomocy społecznej oraz instytucji.

Liczba bezrobotnych w Gminie, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kaliszu wyniosła na koniec 2024 roku 52 osób, zaś na koniec okresu analizowanego wyniosła

66 osób. Liczba bezrobotnych na koniec 2025 roku była o 14 osób większa niż na początku analizowanego okresu.

Tabela 9 . Liczba bezrobotnych, ludności w wieku produkcyjnym i wskaźnika bezrobocia. Ujęcie dynamiczne w latach 2024- 2025.

	ogółem bezrobotni	w tym		
		kobiety	mężczyźni	z prawem do zasiłku
rok 2024	52	31	21	6
rok 2025	66	36	30	9

Źródło: dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu

Na koniec 2025 roku bez pracy pozostało 36 kobiet i 24 mężczyzn. Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych 64 % stanowiły kobiety, których sytuacja na rynku pracy jest specyficzna (zróżnicowanie wiekowe, wykształcenie, stan cywilny) i tym samym trudniejsza niż mężczyzn.

Bezrobocie jest jednym z przesłanek do ubiegania się o przyznanie pomocy społecznej, wymienionej w art. 7 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. W 2025 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Liskowie z powodu bezrobocia pomocą społeczną objętych było 10 rodzin, o liczbie osób 19.

Tabela 10. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba rodzin	19	10
Liczba os .w rodzinach	32	19

Źródło: dane Gminnego ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Kwestia osób niepełnosprawnych oraz przewlekle chorych.

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Są to problemy spotykane w życiu codziennym, w rodzinie, w pracy, w urzędach, na ulicy, przybierające postać barier: architektonicznych, psychicznych, materialnych, prawnych czy społecznych. Od stopnia niepełnosprawności zależy czy osoba niepełnosprawna osiągnie odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni sobie materialne warunki życia, dostęp do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji i kultury.

Obok tych utrudnień osoba niepełnosprawna musi pokonać funkcjonujące nadal w społeczeństwie bariery świadomościowe, bierność, niezrozumienie, niechęć i niewiedzę.

Na podobne problemy napotykają osoby długotrwale chore, które w okresie choroby mają ograniczone możliwości wypełniania swych ról społecznych, a nawet rodzinnych.

Niepełnosprawność oraz długotrwała choroba znajdują się w katalogu przesłanek do udzielenia pomocy społecznej, zgodnie z art. 7 pkt. 5 i 6 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. W 2025 roku z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności korzystały 1 rodzina, w tym 5 osób, oraz z powodu długotrwałej choroby 4 rodzin w tym 12 osób.

Tabela 11. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba rodzin	3	1
Liczba osób w rodzinach	6	5

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Tabela 12. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej choroby w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba rodzin	5	4
Liczba osób w rodzinach	12	12

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Szczególną formą pomocy finansowej dla osób niepełnosprawnych jest zasiłek stały przyznawany w oparciu o art. 37 ust. 1 i 2 cyt. ustawy, który przyznawany jest pełnoletniej osobie samotnej lub pełnoletniej osobie w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie jest niższy niż kryterium dochodowe osoby samotnej lub niższy niż kryterium dochodowe rodziny. Z tego typu świadczeń w 2025 roku skorzystało łącznie 15 zasiłkobiorców, liczba świadczeń wyniosła 124.

Tabela 13. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z zasiłku stałego w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba osób	13	15
Liczba świadczeń	126	124

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

.Ubóstwo oraz marginalizacja i wykluczenie społeczne

Ubóstwo jest jednym z najbardziej znaczących składników warunkujących patologię życia społecznego. Jest składnikiem o tyle niebezpiecznym, że zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb. "Ubóstwo" - to termin, który funkcjonuje w świadomości społecznej jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda, niedostatek. Idąc dalej - ubóstwo można zdefiniować także jako "stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb w odniesieniu do jednostki, rodziny lub grupy społecznej" (*T. Pilch, I. Lepalczyk, "Pedagogika społeczna"*).

Pojęcie ubóstwa powstałego na drodze indywidualnych sytuacji życiowych obejmuje takie aspekty jak:

- bezrobocie
- niepełnosprawność wszelkiego rodzaju, fizyczna, psychiczna, umysłowa
- długotrwała, przewlekła choroba
- rodziny niepełne, samotnie wychowujące dzieci
- wielodzietność
- uzależnienia (zwłaszcza narkomania i alkoholizm)
- samotność (zjawisko szczególnie częste wśród emerytów i rencistów posiadających niskie uposażenia finansowe)

Warto też zauważyć, że w wielu przypadkach problemy te nie występują pojedynczo, ale zespołowo, nawarstwiają się, stawiając jednostkę w bardzo nie korzystnej sytuacji materialno - bytowej i społecznej.

Zjawisko wykluczenia społecznego jest trudno definiowalne. Mamy, bowiem do czynienia z wieloma nakładającymi się wymiarami. Wykluczenie społeczne to sytuacja uniemożliwiająca lub w sposób znaczny utrudniająca jednostce (osobie) lub grupie zgodnie z

prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych infrastruktury społecznej - gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób.

Wykluczenie społeczne to brak lub ograniczenie możliwości uczestniczenia, wpływania i korzystania z podstawowych instytucji publicznych i organizacji, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności osób ubogich. Dotyczy osób i rodzin czy też grup ludności, które:

- żyją w niekorzystnych warunkach materialnych (ubóstwo)
- nie posiadają odpowiednich kwalifikacji umożliwiających im wejście na rynek pracy, założenie rodziny, czy też utrudniają dostosowanie się do zmieniających się warunków społeczno- ekonomicznych
- posiadają cechy utrudniające im korzystanie z powszechnych (codziennych) zasobów społecznych na skutek niepełnosprawności, uzależnienia, długotrwałej choroby, czy innych cech indywidualnych
- są przedmiotem niszczącego działania innych osób: przemocy, szantażu, agresji

Proces wykluczania	może być: dynamiczny, wielowymiarowy
Przejawy wykluczenia	bezdumność, samotność, bierność, nieprzestrzeganie norm współżycia
Skutki dla osób zagrożonych wykluczeniem	deprywacja potrzeb, bezradność, osłabienie więzi rodzinnych, rozpad rodziny, izolacja, marginalizacja, utrata poczucia własnej tożsamości i celu w życiu (tzw. „zatrącenie siebie”)
Skutki dla społeczeństwa w tym społeczeństwa lokalnego	ograniczenie demokracji, zagrożenie demokracji, ekstremalne nierówności, pojawienie się podklas

Grupy wrażliwe na wykluczenie społeczne to:

- dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych
- dzieci wychowujące się poza rodziną
- kobiety samotnie wychowujące dzieci
- ofiary patologii życia rodzinnego
- osoby bezrobotne, w tym długotrwale bezrobotne
- osoby o niskich kwalifikacjach
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych
- niepełnosprawni i osoby przewlekle chore
- osoby samotne w podeszłym wieku
- osoby opuszczające zakłady karne

- bezdomni
- osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu
- członkowie rodzin osób uzależnionych/ osoby współuzależnione

Podstawowym czynnikiem ubóstwa, a zarazem wykluczenia społecznego jest bezrobocie - szczególnie długotrwałe tzw. długookresowe, powyżej 1 roku czasu. Grupy wrażliwe to: młodzież, osoby niepełnosprawne, osoby o niskich kwalifikacjach (brak wykształcenia) kobiety, szczególnie po 40 roku życia oraz osoby w wieku produkcyjnym niemobilne). Konsekwencją braku pracy jest zubożenie i nieuczestnictwo w życiu społecznym, ale również ograniczony dostęp do zabezpieczenia dochodowego w przyszłości. Praca jest, bowiem źródłem ubezpieczenia społecznego: na okres niezdolności do pracy oraz starość.

Długotrwała choroba i niepełnosprawność stanowią w Polsce bardzo istotny czynnik wykluczenia społecznego, chociaż nie zawsze ubóstwa. Mimo formalnie istniejącego powszechnego systemu opieki zdrowotnej, istnieje ryzyko wykluczenia z powodu deficytów funkcjonowania ochrony zdrowia.

Z powodu ubóstwa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Liskowie w 2025 roku korzystało z pomocy społecznej 24 rodzin w tym 58 osób.

Tabela 14. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu ubóstwa w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba rodzin	35	24
Liczba osób w rodzinach	69	58

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy opiekuńczo – wychowawcze rodzin objętych pomocą społeczną

Bezradność przejawiająca się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi.

Wszelka pomoc w takim przypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji i umacniania własnych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych.

Część klientów GOPS stanowią rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od alkoholu, przemoc domowa, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych. Dysfunkcje te skutkują m. in. problemami we współżyciu z ludźmi, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym czy szkolnym.

Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Tu nawiązuje ono pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Zaburzona struktura rodziny, często spotykana wśród świadczeniobiorców ośrodka, niekorzystnie wpływa na sytuację dziecka, na jego więź z rodziną. Rodziny - świadczeniobiorcy ośrodka odznaczają się często zaburzoną strukturą w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, występuje w nich przemoc skierowana na partnera lub dzieci.

W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa. W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy w szkole (mniej czasu poświęcają przygotowywaniu się do lekcji, przeżywają więcej porażek szkolnych w efekcie, czego rezygnują z podejmowania wysiłku w zdobywaniu wiedzy). Problemy opiekuńczo - wychowawcze, przemoc, konflikty międzypokoleniowe wielokrotnie są przyczyną umieszczenia dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar przemocy domowej są powodem szukania schronienia i porad w placówkach i organizacjach „pomocowych”. Rodzina dysfunkcyjna nie jest w stanie spełnić swoich podstawowych zadań, gdyż:

- ✓ nie realizuje właściwie funkcji opiekuńczo-wychowawczej
- ✓ nie zaspokaja potrzeb materialnych i duchowych
- ✓ nie przekazuje właściwych społecznie wzorów postępowania norm i zasad współżycia społecznego

Praca z rodziną problemową winna zmierzać do uwzględnienia indywidualnych problemów jej członków, a także do naprawy różnych systemów, których rodzina jest częścią składową:

- ✓ system oświatowy
- ✓ system społeczności sąsiedzkiej
- ✓ system społeczności zawodowej
- ✓ system społeczności lokalnej

Problem uzależnień

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka bardzo wielu mieszkańców naszej gminy w różnym wieku, niezależnie od miejsca zamieszkania, płci, wykształcenia. Alkoholicy to ludzie, którzy nie są w stanie konsekwentnie kontrolować swojego picia przez dłuższy czas i którzy nie mogą ręczyć za swe zachowanie po tym jak zaczną pić. Jest to choroba, którą można zatrzymać, ale nie wyleczyć. Potrafimy zaproponować sposoby i środki, które będą sprzyjać całkowitej abstynencji osoby uzależnionej i rekonstrukcji jej sposobu życia. Nie znamy dotąd sposobu, aby osoba uzależniona powróciła do kontrolowanego picia. Dlatego mówimy „trzeźwy alkoholik”, a nie „były alkoholik”. Proces uzależnienia jest nieodwracalny, co nie oznacza braku możliwości powrotu do trzeźwego życia. Nie wystarczy jednak w tym celu przestać pić. Leczenie jest długotrwałym procesem, tak jak długotrwałym procesem jest rozwój uzależnienia.

Alkoholizm jest szczególnie drastycznym problemem w naszym kraju. Każdy człowiek doświadczający picia ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, bez naruszenia jego godności osobistej.

Nadużywanie alkoholu jest przyczyną powstawania innych problemów: zdrowotnych oraz problemów materialnych, zawodowych i wychowawczych. Powoduje zaburzenie relacji między członkami rodziny. Alkohol często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny, stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci, kryzysu a nawet rozpadu rodziny.

W rodzinach długotrwale nadużywających alkoholu wzorzec picia powielają dzieci. Niepokojącym zjawiskiem jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych i obniżania się wieku osób sięgających po alkohol. W roku 2025 z powodu alkoholizmu objęto 16 rodzin. Coraz częściej interwencje w leczeniu alkoholizmu rozpoczyna się od nieuzależnionych członków rodzin uwikłanych w problem alkoholowy. Zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi - udzielanie pomocy rodzinom, w których

występują problemy alkoholowe, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie należy do zadań własnych gminy.

Jednym z najczęściej stosowanych działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom, ich ograniczenie jest profilaktyka, która ma na celu m.in. informowanie o ich szkodliwych następstwach. Tymczasem w wielu przypadkach powoduje ono tylko rozbudzenie ciekawości młodzieży na skutek tendencyjnych informacji i ich nadawców. Realizacji tych działań służą programy profilaktyczne realizowane w szkołach. Program profilaktyczny nie koncentruje się na straszeniu i proponowaniu abstynencji, ale na informowaniu o mechanizmach uzależnienia, na rozwijaniu umiejętności odpowiedzialnego podejmowania decyzji, a także umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych oraz na sprzyjaniu rozwojowi osobowości.

Tabela 15. Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu uzależnień w latach 2024 - 2025.

	2024	2025
Liczba rodzin	17	16
Liczba osób w rodzinach	28	25

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie

VII. Analiza SWOT

1. Wprowadzenie

Analiza SWOT stanowi kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić ocenę otoczenia planowanego przedsięwzięcia, a także wewnętrznych aspektów warunkujących jego powodzenie. Z oczywistych względów w niniejszej analizie zdefiniowano jedynie czynniki mające kluczowe znaczenie dla polityki społecznej samorządu gminy Lisków.

Analizę SWOT oparto na wyodrębnionych czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej. Treść analizy jest z natury szersza niż wyspecyfikowane czynniki rozwojowe, gdyż obejmuje ona również nie tylko pola działań polityki społecznej, lecz również uwzględnia efekty tych działań np. stan rozwoju systemu opieki społecznej, w tym poziom rozwoju instytucji realizujących politykę społeczną władz samorządowych. W zasadzie nie można bezpośrednio planować z poziomu władz lokalnych wszystkich

kierunków działań w polityce społecznej z uwagi na silny związek tej sfery z polityką centralną państwa, ale uwzględniać należy czynniki stymulujące do rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy. Stąd np. jako szansę uwzględniono zainteresowanie władz (na poziomie deklaracyjnym i popartym konkretnymi rozwiązaniami prawnymi, praktycznymi). Wnioskowanie szans i zagrożeń w przedstawionej poniżej części dokumentu oparte zostało na zestawieniu mocnych i słabych stron. Innymi słowy szanse i zagrożenia stanowią pochodną wielu czynników. Są też obciążone pewnym subiektywnym podejściem do oceny, osób i grup środowiskowych, uczestników procesu konsultacji społecznych, co zawsze jest nieuniknione w przypadku konieczności wyboru kluczowych czynników dla rozwoju danej sfery, w warunkach istnienia wielu kryteriów oceny.

Mocne cechy polityki społecznej gminy są czynnikami pozytywnymi z punktu możliwości rozwoju społeczno-gospodarczego wywołanego m.in. realizacją strategii społecznej gminy i działań dla aktywizacji społecznej i gospodarczej mieszkańców. Rozwój jest tu traktowany jako wszelkie pozytywne zmiany w systemie opieki społecznej wywołane podjęciem działań zawartych w Strategii.

2. Analiza SWOT

W oparciu o diagnozę sytuacji społecznej w gminie Lisków można wskazać najważniejsze dla lokalnej społeczności problemy.

ANALIZA SWOT

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Bogactwo, różnorodność i wysoka jakość zasobów przyrodniczych i krajobrazowych • Potencjał rolniczy (znaczący udział gruntów o wysokiej przydatności rolniczej) • Wysokie poczucie bezpieczeństwa mieszkańców – około 96% respondentów pozytywnie ocenia poziom bezpieczeństwa w gminie. • Pozytywna ocena bezpieczeństwa dzieci w szkołach i miejscach publicznych. • Większość mieszkańców dobrze 	<ul style="list-style-type: none"> • Poziom bezrobocia w tym długotrwałego bezrobocia • Wysoki odsetek odpowiedzi „nie wiem” w wielu obszarach badania, szczególnie dotyczących przemocy domowej • Występowanie gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako ledwo wystarczającą. • Korzystanie głównie z publicznej służby zdrowia przy ograniczonym dostępie do usług prywatnych.

<p>ocenia swój stan zdrowia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dominują pozytywne oceny sytuacji materialnej gospodarstw domowych. • Znaczna część mieszkańców osiąga dochody przekraczające najwyższy wskazany próg dochodowy. • Niewielki odsetek osób korzystających z pomocy żywnościowej i programu „Posiłek w szkole i w domu”, co może świadczyć o stosunkowo dobrej sytuacji ekonomicznej większości rodzin. • Pozytywna ocena działalności GOPS oraz wysokie oceny kompetencji i profesjonalizmu pracowników Ośrodka. • Silne znaczenie rolnictwa jako źródła utrzymania mieszkańców. • Rozwinięty system oświaty podstawowej i ponadpodstawowej • Dobra współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego • Rozwój niematerialnych form pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. • Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy • Realizacja programu finansowanego przez MPiPS w zakresie dożywiania dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie osób utrzymujących się z zasiłków i świadczeń społecznych. • Obecność problemów społecznych związanych z uzależnieniami, stresem i trudnościami wychowawczymi, wskazywanymi jako główne przyczyny przemocy domowej. • Część mieszkańców rzadko korzysta z profilaktycznej opieki zdrowotnej. • Występowanie patologii społecznych • Brak zorganizowanego wolontariatu • Brak ośrodka interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy • Nowe zadania gmin zlecane bez pokrycia finansowego ze środków centralnych • Alkoholicyzm w wielu rodzinach korzystających z pomocy społecznej • Wyuczona bezradność i roszczeniowość postaw wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej
UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Położenie geograficzne • Walory przyrodniczo – krajobrazowe • Rozwój programów profilaktycznych dotyczących uzależnień i przemocy domowej. • Zwiększenie działań edukacyjnych podnoszących świadomość mieszkańców na temat zagrożeń społecznych i możliwości uzyskania 	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczające środki przekazywane na integrację i reintegrację zawodową – roboty publiczne, prace społecznie użyteczne • Wzrost liczby osób bezrobotnych w powiecie kaliskim. • Pogłębianie się problemów związanych z uzależnieniami i przemocą domową. • Starzenie się społeczeństwa oraz wzrost zapotrzebowania na usługi

<p>pomocy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie współpracy GOPS z placówkami ochrony zdrowia, szkołami, organizacjami pozarządowymi i policją. • Pozyskiwanie środków z funduszy krajowych i europejskich na realizację programów społecznych. • Rozwój usług zdrowotnych i działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców. • Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej i tworzenia nowych miejsc pracy. • Aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Kontakty z gminami partnerskimi • Możliwość zlecenia zadań organizacjom pozarządowym z zakresu pomocy społecznej • Możliwość pozyskania funduszy w ramach programów rządowych 	<p>opiekuńcze i zdrowotne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwe pogorszenie sytuacji ekonomicznej części gospodarstw domowych wskutek wzrostu kosztów utrzymania. • Ograniczone środki finansowe na realizację działań społecznych. • Ryzyko wykluczenia społecznego osób o niskich dochodach i korzystających z pomocy społecznej. • Niski poziom wiedzy mieszkańców o instytucjach pomocowych i dostępnych formach wsparcia. • Brak środków na budownictwo społeczne • Brak środków finansowych na realizację ustawowych zadań • Ugruntowanie postaw wyuczonej bezradności oraz braku aktywności zawodowej wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej • Zachwianie tradycyjnego modelu rodziny, wzrost rodzin niepełnych, samotnie wychowujących dzieci
---	---

VIII. Misja i założenia Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisków

W celu zapobiegania problemom społecznym występującym na terenie gminy wytyczono główne kierunki realizacji zadań instytucji i organizacji zajmujących się pomocą społeczną, między innymi jest to opracowanie nowych szczegółowych programów, a przede wszystkim stworzenie *zintegrowanego systemu wsparcia* dotyczącego:

- pomocy osobom długotrwale bezrobotnym
- wsparcia rodzin wielodzietnych i samotnie wychowujących dzieci
- opieki nad dziećmi i młodzieżą ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych uzależnieniami
- pomocy rodzinie w kryzysie i przeciwdziałanie przemocy domowej
- wsparcia osób niepełnosprawnych i upośledzonych i z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin

- kompleksowej pomocy osobom starszym, chorym i niesprawnym z powodu wieku
- pomoc osobom i rodzinom zagrożonym ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem

Założeniem strategii jest ukształtowanie sprawnego systemu polityki społecznej (socjalnej) w oparciu o rolę instytucji oraz organizacji pozarządowych, wspieranie rozwoju tych organizacji w ramach nowoczesnego modelu pomocy społecznej zarówno instytucjonalnej, jak i pozarządowej.

Cele pośrednie:

- Podjęcie kompleksowych działań na rzecz umocnienia roli rodziny.
- Promocja zdrowego stylu życia.
- Pomoc osobom niepełnosprawnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz innym potrzebującym pomocy, a także ich rodzinom
- Prewencja, profilaktyka oraz skuteczna walka z wszelkimi przejawami patologii społecznych.
- Zapewnienie bezpieczeństwa poprzez minimalizowanie zagrożeń kryminalnych i społecznych.

Cele operacyjne:

- Realizacja projektów ukierunkowanych na reintegrację społeczną i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Realizacja działań na rzecz profilaktyki prorodzinnej.
- Wsparcie finansowe najuboższych rodzin.
- Organizowanie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin, młodzieży i dzieci nieprzystosowanych społecznie.
- Zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwość udziału w życiu publicznym.
- Poprawa warunków infrastrukturalnych działania GOPS zwłaszcza wsparcia środowiskowego
- Wspieranie organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem marginalizacji i wykluczeniu społ.
- Organizowanie specjalistycznego poradnictwa oraz warsztatów pracy socjalnej dla ośrodka pomocy społecznej.
- Wspieranie rodzin dotkniętych przemocą
- Profilaktyka poprzez zwiększenie świadomości prawnej społeczeństwa oraz wiedzy o możliwościach unikania zagrożeń.

Główne cele i kierunki zapobiegania zagrożeniom społecznym

Warunkami zasadniczymi osiągnięcia celów i kierunków określonych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, co jest szczególnie ważne w sferze pomocy społecznej mieszkańcom, są zgoda polityczna oraz partnerski dialog i akceptacja społeczna.

Główne cele i kierunki zapobiegania zagrożeniom społecznym to:

1. systematyczne diagnozowanie
2. okresowy monitoring i kontrola
3. subsydiarność, pomocniczość świadczeń
4. kompleksowość rozwiązań
5. wyznaczenie standardów usług socjalnych
6. korzystanie z doświadczeń samorządów gmin powiatu
7. konsekwencja i długotrwałość działania
8. indywidualizacja metod i środków
9. zachowanie współuczestnictwa i pełnoprawności klientów
10. prowadzenie konkretnych programów i projektów
11. zdobywanie środków pozabudżetowych
12. nacisk na profilaktykę i zapobieganie
13. współpraca z samorządem powiatu
14. polityka prorodzinna

Misja:

Systemowe podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu i patologiom społecznym oraz poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

IX. Cele strategiczne

Określone w niniejszej Strategii Systemy Rozwiązywania Problemów Społecznych, wskazują cele szczegółowe oraz plan działania służący ich osiągnięciu. Cele szczegółowe zostały odniesione do poszczególnych zidentyfikowanych problemów społecznych. Określonym działaniom podporządkowano instrumenty realizacyjne w postaci określania czasu realizacji, źródeł potencjalnego finansowania oraz odpowiedzialnych za poszczególne działania. Przyczyni się to do uszczegółowienia sposobu wdrażania strategii.

Problem:

Istnienie znacznego poziomu bezrobocia na terenie gminy, który pogłębia obszary społeczne zagrożone ubóstwem oraz marginalizacją i wykluczeniem.

Cel strategiczny 1

System wsparcia osób i ich rodzin dotkniętych bezrobociem i zagrożonych długoterminowym pozostaniem bez pracy.

Celem planowanych działań w ramach Strategii jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem programu jest grupa osób bezrobotnych z terenu gminy, które są podopiecznymi pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

Cele szczegółowe:

1. Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia
2. Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.
3. Pobudzanie aktywności bezrobotnych w działaniach służących ich usamodzielnieniu.
4. Niwelowanie psychospołecznych skutków bezrobocia osób pozostających bez pracy i ich rodzin.
5. Rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodziny bezrobotnego.

Kierunki działania :

1. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie gminy:
 - a. organizacja robót publicznych
 - b. organizacja prac społecznie użytecznych
 - c. zdobywanie środków pozabudżetowych w tym z funduszy unijnych na aktywizację i reintegrację osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.
2. Objęcie pracą socjalną osób długotrwale bezrobotnych, tak by zachęcać je do systematycznego poszukiwania stałej pracy. W szczególności należy dążyć do udzielania osobom bezrobotnym wszechstronnej pomocy w zakresie: poradnictwa, i wsparcia oraz zapoznania z aktywnymi technikami poszukiwania pracy.
3. Praca socjalna na bazie kontraktów socjalnych

4. Objęcie pomocą materialną rodzin dotkniętych problemem bezrobocia

Podmioty i źródła finansowania w celu przeciwdziałania bezrobociu

CELE DZIAŁANIA 1.	CZAS REALIZACJI 2.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 3.	PODMIOT KOORDYNUJĄCY 4.
Realizacja zadań ustawowych przypisanych samorządowi gminy	Praca ciągła	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze i inicjatywy UE	Powiatowy Urząd Pracy Urząd Gminy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Diagnozowanie problemu	Studium Potrzeb Analizy	Budżet Powiatu	Powiatowy Urząd Pracy
Zorganizowanie systemu działań wspierających osoby bezrobotne	Praca ciągła	Budżet Powiatu Budżet Gminy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy
Pomoc finansowa oraz praca socjalna z osobami bezrobotnymi i członkami ich rodzin	Praca ciągła	Budżet Gminy Środki z budżetu państwa	Powiatowy Urząd Pracy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Problem:

Dysfunkcje opiekuńczo – wychowawcze oraz bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach wymagających profesjonalnej pomocy w rozwiązywaniu pojawiających się trudności

Cele strategiczny 2

.Budowa zintegrowanego systemu pomocy rodzinie dysfunkcyjnej

Cele szczegółowe

1. Pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej:

- pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez odtworzenie, wzmocnienie funkcji rodziny oraz ról rodzinnych

- zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami

2. Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej :

- zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo - wychowawczych poprzez umieszczenie w placówkach opieki najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego lub formach instytucjonalnych odpowiednio do diagnozy dziecka , na czas kryzysu rodziny naturalnej
- reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny naturalnej.

3. Aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych:

- objęcie opieką psychologiczną i pedagogiczną członków rodziny
- wsparcie instytucjonalne rodzin problemowych
- długofalowa praca socjalna z rodziną
- współpraca rodzin z asystentem rodziny

Kierunki działania :

1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo –wychowawczym polegająca na:

- diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo – wychowawczej , zaniedbań względem dzieci
- diagnozie – ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym.
- opracowaniu i realizacji projektów socjalnych i programów dot. wspierania rodziny w kryzysie ze szczególnym naciskiem na rodziny niewydolne wychowawczo

2. Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

- z systemu pomocy społecznej
- z systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego
- z systemu dodatków mieszkaniowych

- z systemu pomocy materialnej dla uczniów

3. Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci i młodzieży.

4. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności:

- sądem rodzinnym
- kuratorami sądowymi i społecznymi.

5. Systematyczne współdziałanie Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczącej się, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom,

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz rodzin niewydolnych opiekuńczo oraz bezradnych w prowadzeniu gospodarstwa domowego

CELE DZIAŁANIA 1.	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 3.	PODMIOT KOORDYNUJĄCY 4.
Realizacja zadań ustawowych	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Diagnozowanie problemu bezradności wychowawczych	Baza danych GOPS dane placówek oświatowych	Budżet gminy	GOPS Placówki oświatowe
Koordinacja działań w zakresie bezradności	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa fundusze UE	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
Zorganizowanie systemu działań wspierających Zorganizowanie systemu działań wspierających	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet Państwa Środki UE	Organizacje i stowarzyszenia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Problem:

Nasilający się problem przemocy domowej oraz rozpadu rodziny

Cel strategiczny 3

Utworzenie systemu pomocy rodzinie w kryzysie i przeciwdziałania przemocy

Realizacja celu strategicznego 3 zakłada stworzenie spójnego i skutecznego systemu wsparcia dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej na terenie Gminy Lisków. Podstawą prawną działań jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, która określa zadania administracji publicznej w zakresie udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy oraz podejmowania działań wobec osób stosujących przemoc. W świetle obowiązujących przepisów działania te mają charakter systemowy i są realizowane przy współpracy wielu instytucji lokalnych.

Kluczową rolę w realizacji tego celu pełni Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Lisków powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Lisków, który koordynuje współpracę pomiędzy jednostkami pomocy społecznej, Policją, placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zespół ten odpowiada za diagnozowanie sytuacji rodzin w kryzysie, podejmowanie działań interwencyjnych oraz opracowywanie i realizację planów pomocy.

Istotnym problemem w zakresie przeciwdziałania przemocy jest trudność w pełnym określeniu skali tego zjawiska. Wynika to z jego silnego powiązania z innymi problemami społecznymi, takimi jak alkoholizm, bezrobocie, ubóstwo czy bezradność życiowa. Często przemoc domowa pozostaje ukryta, a jej identyfikacja jest utrudniona ze względu na niską świadomość społeczną dotyczącą jej przejawów oraz niechęć środowiska lokalnego do ingerowania w sprawy rodzinne.

Dlatego realizacja celu strategicznego powinna koncentrować się nie tylko na działaniach interwencyjnych, ale również na szeroko zakrojonej profilaktyce i edukacji społecznej. Ważne jest zwiększanie świadomości mieszkańców na temat form przemocy, jej skutków oraz możliwości uzyskania pomocy. Równoległe należy wzmacniać współpracę instytucji lokalnych, tak aby zapewnić szybkie i skuteczne reagowanie na sytuacje kryzysowe oraz kompleksowe wsparcie dla osób dotkniętych przemocą.

W efekcie wdrażania tego celu oczekuje się poprawy skuteczności systemu wsparcia rodzin w kryzysie, zwiększenia ochrony osób doświadczających przemocy oraz ograniczenia skali tego zjawiska w społeczności lokalnej

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy domowej.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa ofierze i tworzenie warunków kontroli społecznej w sytuacjach przemocy.
3. Wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych i problemu przemocy.
4. Przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu i przemocy.
5. Pomoc w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego dla osób dotkniętych przemocą domową
6. Upowszechnianie informacji o problemie przemocy rodzinnej oraz o możliwościach uzyskania pomocy

Kierunki działań:

- 1.Opracowanie i realizacja programów odnoszących się do przeciwdziałania przemocy o zasięgu lokalnym
- 2.Organizowanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego.
- 3..Organizowanie grup wsparcia dla osób dorosłych.
- 4.Prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
- 5.Pośrednictwo w kontaktach z instytucjami wspierającymi rodziny.
- 6.Zapewnienie ofiarom przemocy domowej schronienia w OIK-ach na terenie powiatu i partycypowanie w kosztach.
- 7.Pozyskanie mieszkań socjalnych na terenie gminy dla ofiar przemocy
- 8.Działalność edukacyjna w zakresie pogłębiania wiedzy merytorycznej i umiejętności interpersonalnych w celu zapewnienia klientom profesjonalnej pomocy zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami.

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz rodzin w kryzysie z problemem przemocy są zbieżne z określonymi w celu strategicznym nr 2

Problem:

Sytuacja osób niepełnosprawnych na terenie gminy wymaga działań z zakresu rehabilitacji leczniczej, zawodowej oraz reintegracji społecznej.

Cel strategiczny 4

Zintegrowany system pomocy i wsparcia środowiskowego na rzecz osób niepełnosprawnych oraz członków ich rodzin

Realizacja celu strategicznego 4 zakłada rozwój kompleksowego i skoordynowanego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin na terenie Gminy Lisków. Celem nadrzędnym jest zapewnienie warunków umożliwiających możliwie najwyższy poziom funkcjonowania tych osób, poprawę jakości ich życia oraz pełniejszą integrację społeczną i zawodową.

Sytuacja osób niepełnosprawnych w gminie wskazuje na konieczność podejmowania działań w zakresie rehabilitacji leczniczej, zawodowej oraz reintegracji społecznej. Oznacza to potrzebę wielowymiarowego wsparcia, obejmującego zarówno aspekty zdrowotne, jak i społeczne oraz ekonomiczne. Kluczowe znaczenie ma tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Rehabilitacja osób niepełnosprawnych obejmuje zespół działań organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, które przy aktywnym udziale tych osób zmierzają do osiągnięcia możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania. Istotne jest również zapewnienie odpowiedniego wsparcia ich rodzinom, które często pełnią kluczową rolę w procesie opieki i integracji.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie skutkom niepełnosprawności poprzez zapewnienie osobom uprawnionym łatwego dostępu do usług specjalistycznych i rehabilitacyjnych.
2. Wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie do aktywności społecznej osób niepełnosprawnych i chorych psychicznie
3. Stwarzanie odpowiednich warunków do zachowania samodzielności życiowej osób niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie oraz osób psychicznie chorych
4. Wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i dzieckiem wychowywanym przez rodziców niepełnosprawnych.

5. Wspieranie rodzin, w których występuje problem choroby psychicznej oraz zaburzeń psychicznych
6. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i PFRON-em w celu pozyskania środków finansowych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych, gminnych programów osłonowych dla osób niepełnosprawnych.
7. Zwiększenie dostępu do informacji o instytucjach i organizacjach zajmujących się pomocą na rzecz osób chorych psychicznie i niepełnosprawnych

• **Kierunki działania:**

1. Rozwój pracy socjalnej na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w środowisku - edukacja kadry pomocy społecznej.
2. Zapewnienie możliwości korzystania z oferty instytucji świadczących wsparcie i pomoc na rzecz tej grupy osób. (np. ŚDS, WTZ, ZAZ).

Problem:

Wzrasta liczba osób samotnych, osamotnionych w wieku emerytalnym na terenie gminy.

Dane dotyczące sytuacji społecznej w Gminie Lisków wskazują na wzrost liczby osób samotnych oraz osamotnionych w wieku emerytalnym, co stanowi istotny problem społeczny wymagający działań strategicznych. Zjawisko to wynika przede wszystkim ze zmian demograficznych, starzenia się społeczeństwa oraz osłabienia więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Dane pokazują, że problem samotności osób starszych nie ma charakteru incydentalnego, lecz stopniowo narasta, co wymaga podjęcia działań systemowych. Zjawisko to jest szczególnie widoczne wśród osób w wieku poprodukcyjnym, które pozostają bez stałego wsparcia rodziny lub bliskich. Jednocześnie samotność często współwystępuje z innymi problemami, takimi jak długotrwała choroba, niepełnosprawność czy ubóstwo, co dodatkowo pogłębia ich trudną sytuację życiową.

Cel strategiczny 5

Zintegrowany system pomocy i wsparcia środowiskowego osobom w wieku podeszłym i sędziwym oraz niesprawnym z racji wieku.

Cele szczegółowe:

1. Stworzenie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy.

2. Aktywizowanie osób starszych do udziału w życiu społecznym i kulturalnym gminy
3. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewniania opieki swoim najbliższym, wymagającym pomocy w postaci usług opiekuńczych
4. Zmiana stereotypu człowieka starego jako jednostki biernej społecznie.
5. Rozwijanie usług opiekuńczych

• **Kierunki działania:**

1. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w ich miejscu zamieszkania i środowisku poprzez:
 - wizyty w środowisku pracowników socjalnych i propagowanie aktywnego i zdrowego trybu życia
 - ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia poprzez działania pracowników socjalnych i pielęgniarek środowiskowych
 - podejmowanie działań mających na celu większe zaangażowanie rodziny w sprawowaniu opieki nad osobami wymagającymi tej formy pomocy
 - pośrednictwo w organizowaniu usług opiekuńczych przez rodziny osób wymagających pomocy w tej formie.

Problem:

Powiększająca się liczba rodzin z problem uzależnień i współuzależnienia

Uzależnienia, przede wszystkim od alkoholu, coraz częściej wpływają na destabilizację funkcjonowania rodzin, prowadząc do pogorszenia relacji wewnętrznych, obniżenia poziomu bezpieczeństwa domowego oraz ograniczenia zdolności opiekuńczo-wychowawczych. W konsekwencji problem ten dotyczy nie tylko osób uzależnionych, ale również członków ich rodzin, którzy często funkcjonują w warunkach przewlekłego stresu, niepewności oraz obciążenia emocjonalnego, co prowadzi do zjawiska współuzależnienia.

Dane wskazują, że problem ten nie ma charakteru jednostkowego, lecz dotyczy coraz większej liczby gospodarstw domowych, co świadczy o jego narastającym znaczeniu społecznym. Uzależnienia bardzo często współwystępują z innymi trudnymi sytuacjami życiowymi, takimi

jak bezrobocie, ubóstwo, przemoc domowa czy bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, co dodatkowo pogłębia kryzys funkcjonowania rodzin.

Wzrost liczby rodzin z problemem uzależnień i współuzależnienia powoduje konieczność intensyfikacji działań profilaktycznych, terapeutycznych oraz wsparcia środowiskowego. Kluczowe znaczenie ma zarówno pomoc osobom uzależnionym, jak i kompleksowe wsparcie członków ich rodzin, którzy często wymagają pomocy psychologicznej i społecznej.

Cel strategiczny 6

Program systemowy pomocy osobom i rodzinom z problem uzależnień z uwzględnieniem uzależnień dzieci i młodzieży

Cele szczegółowe:

1. Realizacja zadań przewidziana w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii
 - ❖ zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków
 - ❖ udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień w szczególności problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, ochrony przed przemocą domową
 - ❖ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych
2. Wypracowanie modelu wspólnego oddziaływania pracowników socjalnych, kuratorów i terapeutów na rodziny dotknięte problemem alkoholowym
3. Wypracowanie i doskonalenie form pracy z podopiecznym uzależnionym w celu mobilizacji go do podjęcia leczenia odwykowego;
4. Ochrona dzieci przed skutkami alkoholizmu rodziców
5. Wypracowanie form współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami pomagającymi osobom uzależnionym i ich rodzinom.
6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów i klubów integracji społecznej

Kierunki działania:

1. Organizowanie grup wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.
2. Rozwijanie działalności grupy AA
3. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych i profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
4. Organizowanie szkoleń i konferencji dla pracowników służb społecznych, członków GKRPA, pedagogów, kuratorów społecznych i policji.
5. Zaspokajanie socjalnych i bytowych potrzeb dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem uzależnień:
6. Pomoc w postaci gorącego posiłku w szkole
7. Pomoc w postaci wyposażenia w artykuły szkolne i odzież,
8. Finansowanie wypoczynku letniego i zimowego, wycieczek szkolnych,
9. Likwidacja barier komunikacyjnych umożliwiającą dzieciom korzystanie z zajęć w świetlicach..

Szczegółowe kierunki w zakresie profilaktyki i łagodzenia skutków uzależnień zawarte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomani opracowanym przez członków GKPiRPA.

Podmioty i źródła finansowania pomocy na rzecz osób dotkniętych problemem uzależnień

Podmioty zaangażowane w realizację strategii to:

- ❖ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
- ❖ Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ❖ Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- ❖ Sąd Rodzinny
- ❖ Klub Abstynenta
- ❖ Szkoły podstawowe na terenie gminy
- ❖ Policja
- ❖ Ośrodek Zdrowia / placówki medyczne
- ❖ Poradnie leczenia uzależnień (specjalistyczne)
- ❖ Organizacje pozarządowe (NGO)
- ❖ Zespół Interdyscyplinarny

CELE DZIAŁANIA	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
Realizacja zadań ustawowych przypisanych samorządowi miasta	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS
Diagnozowanie problemu alkoholizmu Diagnozowanie	Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Budżet gminy	GKRPA
Zorganizowanie i prowadzenie sieciowego systemu działań wspierających rozwiązywanie prob. uzależnień	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa	GKRPA GOPS

X. System monitorowania, promocja oraz finansowanie Strategii

Rozwiązywania Problemów Społecznych

1. Monitorowanie

Prowadzeniem monitorowania, wdrażania Strategii oraz oceny zajmować się będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz GKPiRPA.

Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie gminy. Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji GMINNEJ STRATEGII INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY LISKÓW. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalane będą w zależności od ich kategorii (produkt, rezultat, oddziaływanie).

Wskaźnikami oceny monitorowania Strategii będą:

- ilość osób skierowanych do pracy w ramach zatrudnienia socjalnego
- ilość osób objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego
- ilość dzieci objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”

- liczba osób mających problemy opiekuńczo – wychowawcze, którym skutecznie udzielono pomocy
- liczba osób i rodzin objętych pomocą w ramach programu przeciwdziałania przemocy
- liczba osób, które podjęły leczenie odwykowe
- ilość zorganizowanych kampanii na rzecz profilaktyki uzależnień oraz liczba osób, do których dotarły materiały i ulotki informujące o zagrożeniu związanym z tą patologią w ramach systemu sieciowej pomocy
- liczba atrakcji (zajęć, imprez, itp.) organizowanych, głównie dla dzieci i młodzieży, mających na celu rozwój zainteresowań oraz promocję zdrowego stylu życia.
- liczba rodzin objętych pracą socjalną
- liczba osób korzystających z usług asystenta rodziny
- liczba interwencji Zespołu Interdyscyplinarnego w sprawach przemocy domowej
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.

2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Współpraca pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie poprzez informację na stronie BIP, tablicy informacyjnej, informatorów, ulotek oraz przez organizowanie wspólnych spotkań, szkoleń i wymiany doświadczeń.

3. Finansowanie Strategii

Przewidziane źródła finansowania strategii to:

- środki własne samorządu
- środki z budżetu państwa
- środki Unii Europejskiej.

Możliwości zewnętrznego wsparcia finansowego rozwoju gminy zależą od następujących czynników:

- wielkość środków przeznaczonych przez Unię Europejską na wsparcie rozwoju społecznego w Polsce
- zasady podziału środków unijnych pomiędzy poszczególne województwa
- potencjał absorpcyjny poszczególnych organizacji społecznych i instytucji

- zdolność przygotowania i realizacji konkretnych projektów dla gminy Lisków w sferze społecznej

4. Promocja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

CELE DZIAŁANIA	CZAS REALIZACJI	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT KOORDYNUJĄCY
Uzyskiwanie akceptacji dla zmian w pomocy społecznej	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa Środki UE	GOPS
Promowanie Integracji Społecznej	Praca ciągła	Budżet gminy Budżet państwa Środki EFS	Urząd Gminy GOPS

XI. Podsumowanie

Przeprowadzona analiza sytuacji społecznej w Gminie Lisków wskazuje, że lokalna społeczność zmagają się z wieloma współwystępującymi problemami społecznymi, które mają charakter zarówno ekonomiczny, jak i środowiskowy oraz rodzinny. Do najistotniejszych zjawisk należą: ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, problemy opiekuńczo-wychowawcze, a także rosnące trudności związane z funkcjonowaniem osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Zjawiska te wzajemnie się przenikają i często prowadzą do pogłębiania się sytuacji kryzysowych w rodzinach, co zwiększa ryzyko wykluczenia społecznego.

Szczególnie niepokojącym zjawiskiem jest wzrost liczby rodzin dotkniętych problemem uzależnień, przede wszystkim alkoholizmu, oraz współuzależnienia członków rodzin. Uzależnienia wpływają nie tylko na osobę bezpośrednio dotkniętą problemem, ale również destabilizują funkcjonowanie całych gospodarstw domowych, prowadząc do pogorszenia relacji rodzinnych, ograniczenia zdolności opiekuńczo-wychowawczych oraz nasilenia problemów finansowych. Często współwystępują one z innymi trudnościami, takimi jak bezrobocie czy ubóstwo, co dodatkowo pogłębia skalę zjawiska.

Istotnym problemem społecznym jest również narastająca samotność osób w wieku emerytalnym. Coraz większa liczba seniorów funkcjonuje w gospodarstwach jednoosobowych, co prowadzi do ich izolacji społecznej, ograniczenia kontaktów z otoczeniem oraz pogorszenia

jakości życia. Zjawisko to wiąże się także z problemami zdrowotnymi i ograniczoną samodzielnością, co zwiększa zapotrzebowanie na wsparcie instytucjonalne i środowiskowe.

Ważnym obszarem problemowym są również osoby z niepełnosprawnościami, które wymagają wsparcia w zakresie rehabilitacji, integracji społecznej oraz aktywizacji zawodowej. Ich sytuacja wskazuje na konieczność prowadzenia działań kompleksowych, obejmujących zarówno pomoc medyczną i społeczną, jak i likwidację barier ograniczających codzienne funkcjonowanie.

Równocześnie zauważalne są problemy rodzin dysfunkcyjnych, w których występują trudności opiekuńczo-wychowawcze, przemoc domowa oraz ograniczone kompetencje społeczne i wychowawcze. Problemy te często mają charakter wieloaspektowy i wymagają skoordynowanych działań instytucji pomocowych oraz długofalowego wsparcia środowiskowego.

Realizacja Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisków ma na celu stworzenie spójnego systemu wsparcia społecznego, obejmującego działania profilaktyczne, interwencyjne oraz aktywizujące. Kluczowe znaczenie ma rozwój współpracy pomiędzy instytucjami pomocy społecznej, oświaty, ochrony zdrowia, Policji oraz organizacjami pozarządowymi, co pozwala na skuteczniejsze reagowanie na złożone problemy społeczne.

Strategia zakłada długofalowe i systemowe działania ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców, wzmocnienie kapitału społecznego oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Szczególny nacisk położony jest na wsparcie grup najbardziej zagrożonych, takich jak osoby ubogie, bezrobotne, uzależnione, starsze, niepełnosprawne oraz rodziny w kryzysie.

Istotnym elementem wdrażania strategii jest podejście partycypacyjne, zakładające aktywny udział nie tylko instytucji publicznych, ale również mieszkańców gminy. Współodpowiedzialność społeczna oraz zaangażowanie lokalnej społeczności stanowią kluczowy czynnik warunkujący skuteczność realizacji założonych celów strategicznych.

W konsekwencji wdrożenie strategii powinno przyczynić się do poprawy funkcjonowania systemu pomocy społecznej, zwiększenia skuteczności działań pomocowych oraz stopniowego

ograniczania skali najważniejszych problemów społecznych w Gminie Lisków. Długofalowo umożliwi to budowanie bardziej spójnej, aktywnej i bezpiecznej społeczności lokalnej.

Opracował Zespół:

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie Bożena Humelt

Specjalista Pracy Socjalnej Agata Rutka

Pracownik Socjalny Anna Janaszkiwicz

Wykaz wykresów:

Wykres nr 1- Podział badanych ze względu na płeć w %.....	s. 22
Wykres nr 2- Wiek badanych w %.....	s. 22
Wykres nr 3- Wykształcenie ankietowanych w%.....	s.23
Wykres nr 4- Liczebność rodzin badanych w %.....	s. 24
Wykres nr 5- Podział ankietowanych ze względu na płeć w grupie A i B.....	s. 26
Wykres nr 6- Pijaństwo w gminie postrzegane przez badanych z grup A i B.....	s. 27
Wykres nr 7- Przystępczość w gminie wg badanych.....	s. 28
Wykres nr 8- Udział ankietowanych w przestępcstwach.....	s. 29
Wykres nr 9- Dostrzeganie zjawiska przemocy domowej przez ankietowanych.....	s. 30
Wykres nr 10- Przyczyny przemocy domowej w ujęciu obu badanych grup.....	s. 30
Wykres nr 11- Problemy społeczne w Gminie Lisków oraz stopień dolegliwości problemów społecznych(wg ankietowanych z grupy A i B).....	s. 32
Wykres nr 12- Przyczyny ubóstwa w Gminie Lisków wg ankietowanych z grup A i B.....	s. 33
Wykres nr 13- Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grup A i B).....	s. 34
Wykres nr 14- - Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy A).....	s. 35
Wykres nr 15- - Bezpieczeństwo szkół i miejsc publicznych w Gminie Lisków (odpowiedzi ankietowanych z grupy B).....	s. 36
Wykres nr 16- Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy A.....	s. 37
Wykres nr 17- Sytuacja mieszkaniowa ankietowanych z grupy B.....	s. 38
Wykres nr 18-Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa A).....	s. 38
Wykres nr 19- Korzystanie z pomocy w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych (grupa B).....	s. 39
Wykres nr 20- Korzystanie z lokali socjalnych wg ankietowanych z grupy B.....	s.39
Wykres nr 21- Ocena stanu zdrowia ankietowanych.....	s. 40
Wykres nr 22- Wizyty lekarskie ankietowanych.....	s.42
Wykres nr 23- Ocena przez ankietowanych z grupy A działań GOPS w Liskowie.....	s. 42
Wykres nr 24- Ocena przez ankietowanych z grupy B działań GOPS w Liskowie.....	s. 43
Wykres nr 25- Ocena sytuacji materialnej we własnym gospodarstwie domowym (wg grupy A i B).....	s. 44

Wykres nr 26- Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej wg grupy A.....	s. 44
Wykres nr 27- Zadowolenie ze swojej sytuacji finansowej wg grupy B.....	s. 45
Wykres nr 28- Miesięczny dochód na osobę w rodzinie wg ankietowanych z grupy A i B.....	s. 45
Wykres nr 29- Dochody ankietowanych z grup A i B.....	s. 46
Wykres nr 30- Program „Posiłek i szkole i w domu” (grupa A i B)	s. 47
Wykres nr 31- Korzystanie z darów i paczek żywnościowych, gr. A.....	s. 48
Wykres nr 32- Korzystanie z darów i paczek żywnościowych, gr. B.....	s. 48
Wykres nr 33- Czy instytucja GOPS jest potrzebna? Wypowiedzi ankietowanych Z grupy A i B.....	s. 49
Wykres nr 34- Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (wg ankietowanych z gr. A).....	s. 50
Wykres nr 35- Spełnianie przez GOPS w Liskowie swoich funkcji (wg ankietowanych z gr. B).....	s. 50
Wykres nr 36- Ocena pracowników GOPS-u w Liskowie przez ankietowanych z grupy A i B.....	s.51

Wykaz tabel:

Tabela nr 1- Liczba ludności Gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania.....	s. 9
Tabela nr 2- Struktura wiekowa mieszkańców.....	s. 10
Tabela nr 3- Placówki szkolne.....	s. 12
Tabela nr 4- Wydatki Ośrodka na zadania pomocy społecznej w latach 2019-2020.....	s. 16
Tabela nr 5- Wydatki na realizację świadczeń rodzinnych w latach 2019-2020.....	s. 17
Tabela nr 6- Liczba wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2019-2020.....	s. 18
Tabela nr 7- Wykształcenie ankietowanych.....	s. 23
Tabela nr 8- Korzystanie z instytucji w gminie.....	s. 36
Tabela nr 9- Liczba bezrobotnych, ludności w wieku produkcyjnym i wskaźnika bezrobocia. Ujęcie dynamiczne w latach 2019-2020.....	s. 54
Tabela nr 10- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia w latach 2019-2020.....	s.54
Tabela nr 11- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy z tytułu niepełnosprawności w latach 2019- 2020.....	s.55
Tabela nr 12- Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy z tytułu długotrwałej choroby w latach 2019- 2020.....	s.55
Tabela nr 13- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z zasiłku stałego w latach 2019- 2020.....	s. 56
Tabela nr 14- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu ubóstwa w latach 2019- 2020.....	s. 58
Tabela nr 15- Liczba zasiłkobiorców oraz liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy z powodu uzależnień w latach 2019- 2020	s. 61

ANKIETA

Szanowni Mieszkańcy Gminy Lisków

Ankieta ma na celu zbadanie czy gmina Lisków i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie zaspokajają potrzeby mieszkańców, oraz czy w należyтым stopniu wypełniają swoje zadania. Ankieta jest podzielona na kilka etapów (dotyczących różnych problemów). Proszę zakreślić odpowiedź (postawić znak X w okienku lub zaznaczyć A, B lub C...), można też wyrazić swoją własną opinię w ostatnim punkcie (wykropkowanym). Uprzejmie informuje, że ankieta jest anonimowa, a dane z niej pochodzące będą wykorzystane w celu napisania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lisków.

METRYKA

1) Płeć

Kobieta Mężczyzna

2) W jakim jest Pan/i wieku?

20lat-25lat 26lat-31lat 32lat-37lat 38lat-41lat
 42lat-47lat 48lat-53lat 54lat-59lat 60l i więcej

3) Jakiego ma Pan/i wykształcenie?

podstawowe zawodowe średnie licencjat wyższe inne

4) Ile osób liczy Pana/Pani gospodarstwo domowe?

.....

Teren Gminy Lisków

1) Czy w ciągu ostatniego roku zdarzyło się Panu/i być świadkiem pijaństwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

1-2 razy 3-5 razy 5-10 częściej

B) Nie

2) Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego miesiąca alkohol?

A) Tak

B) Nie

3) Czy Panu/i zdarzyło się spożywać w ciągu ostatniego kwartału mocniejsze alkohole, np.. wódkę?

A) Tak

1-2razy 3-5razy 5-10razy Częściej

B) Nie

4) Czy w ciągu ostatniego roku był/a Pan/Pani świadkiem przestępstwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

- kradzież pobicie rozbój/napad/wymuszenie zabójstwo
 akt wandalizmu inne

B) Nie

C) Nie wiem

5) Czy pamięta Pan/Pani jakies przestępstwa na terenie Gminy Lisków?

A) Tak

- kradzież pobicie rozbój/napad/wymuszenie zastraszanie
 ubliżanie zabójstwo akt wandalizmu inne

B) Nie

C) Nie wiem

6) Czy zdarzyło się Panu/Pani w zdenerwowaniu kiedykolwiek udział w jakimś przestępstwie?

A) Tak

Jeśli tak to w jakim?

- kradzież pobicie rozbój/napad/wymuszenie zastraszanie
 ubliżanie zabójstwo akt wandalizmu inne

B) Nie

7) Czy dostrzega Pani / Pan w miejscu swojego zamieszkania / okolicy, następujące problemy społeczne:

- Ubóstwo
 Alkoholizm
 Narkomania
 Bezdomność
 Bezrobocie
 Niepełnosprawność
 Długotrwała lub ciężka choroba
 Problemy osób starszych
 Przemoc (w tym przemoc w rodzinie)
 Brak lokum mieszkalnego
 Rodziny dysfunkcyjne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, zaniedbanie wobec dzieci
 Bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego
 Brak poczucia bezpieczeństwa

Przystępczość

Inne / jakie?

Czy Pana/Pani zdaniem powyższe problemy społeczne są dolegliwe w: wysokim stopniu, średnim stopniu, niskim stopniu, a może wcale nie są dolegliwe?(proszę o wyrażenie swojej opinii w poniższej tabeli)

<i>Problem społeczny</i>	<i>Wysoki stopień</i>	<i>Średni stopień</i>	<i>Niski stopień</i>	<i>Nie jest dolegliwy</i>
Ubóstwo	☐	☐	☐	☐
Alkoholizm	☐	☐	☐	☐
Narkomania	☐	☐	☐	☐
Bezdomność	☐	☐	☐	☐
Bezrobocie	☐	☐	☐	☐
Niepełnosprawność	☐	☐	☐	☐
Długotrwała lub ciężka choroba	☐	☐	☐	☐
Problemy osób starszych	☐	☐	☐	☐
Przemoc (w tym przemoc w rodzinie)	☐	☐	☐	☐
Brak lokum mieszkalnego	☐	☐	☐	☐
Rodziny dysfunkcyjne, bezradność w...	☐	☐	☐	☐
Bezradność w sprawach prowadzenia ...	☐	☐	☐	☐
Brak poczucia bezpieczeństwa	☐	☐	☐	☐
Przystępczość	☐	☐	☐	☐
Inne...	☐	☐	☐	☐

8) Czy według Pani/Pana oceny w rodzinach na terenie gminy Lisków istnieje zjawisko przemocy domowej?

A) Tak

B) Nie

C) Nie wiem

9) Jeżeli w poprzednim pytaniu zaznaczył/a Pan/Pani odp. „A” Tak, to jakie są według Pani / Pana przyczyny przemocy domowej?

Bezrobocie

Ubóstwo

Uzależnienia

Stres

Choroba

Problemy wychowawcze

Inne/jakie?

10) Jakie są przyczyny występowania negatywnych zjawisk u dzieci i młodzieży? (Proszę zaznaczyć trzy najistotniejsze)

- Niedostosowanie społeczne po opuszczeniu placówek i rodzin zastępczych
- Zaniedbania wychowawcze

11) Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie na terenie gminy Lisków?

- A) Tak
- B) Raczej tak
- C) Raczej nie
- D) Nie

12) Czy szkoły i miejsca publiczne są bezpieczne dla dzieci?

- A)
- B) Tak
- C) Nie
- D) Nie wiem

13) Czy Pani / Pana zdaniem jest dużo rodzin ubogich na terenie gminy

- A) Znam wiele takich rodzin
- B) Znam nieliczne takie rodziny
- C) Słyszałem o takich rodzinach
- D) Nie słyszałem o takich rodzinach

14) Jakie Pani / Pana zdaniem są główne przyczyny ubóstwa wśród mieszkańców gminy Lisków?

- A).Bezrobocie E).Dziedziczenie ubóstwa
- B).Uzależnienia F).Niepełnosprawność
- C).Wielodzietność G).Długotrwała choroba
- D).Rozpad rodziny

15) Z których z poniżej wymienionych instytucji działających na terenie Gminy Lisków Pan/Pani korzysta?

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie
- Gminne Towarzystwo Dzieci Specjalnej Troski
- Dom Dziecka
- Dom Pomocy Społecznej w Liskowie
- Środowiskowego Domu Samopomocy w Liskowie
- Zakład Aktywności Zawodowej
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia
- Związki wyznaniowe
- Parafie

Inna / jaka?

Jakich instytucji/organizacji Pana/Pani zdaniem brak?.....

CZĘŚĆ PIERWSZA-POTRZEBY MIESZKANIOWE

- 1) **Jak ocenia Pan/Pani swoją sytuację mieszkaniową?**
 - A) Dobrze
 - B) Źle
 - C) Trudno powiedzieć
- 2) **Czy ma Pan/Pani zaspokojone potrzeby mieszkaniowe?**
 - A) Tak
 - B) Nie
 - C) Trudno powiedzieć
- 3) **W jakim lokalu mieszka Pan/Pani ?**
 - A) Dom jednorodzinny
 - B) Mieszkanie(w bloku, kamienicy)
 - C). Inne:.....
- 4) **Czy Pana/Pani lokal jest?**
 - A) Własnościowy
 - B) Wynajęty/dzierżawiony
 - C) Socjalny
 - D) Należy do rodziny
 - E) Inne:.....
- 5) **Jaką powierzchnią mieszkania jest Pan/Pani dysponuje?**
 - A) Powyżej 85m²
 - B) 66-85 m²
 - C) 51-65 m²
 - D) 35-50 m²
 - E) Do 35 m²
- 6) **Czy korzysta Pan/Pani z pomocy Gminy Lisków i GOPS w Liskowie w potrzebach mieszkaniowych?**
 - A) Tak
 - B) Nie
- 7) **Czy według Pana/Pani Gmina Lisków zaspokaja potrzeby mieszkaniowe w wystarczającym stopniu?**
 - A) Tak
 - B) Nie
 - C) Trudno powiedzieć
 - D)
- 8) **Czy według Pana/Pani Gmina Lisków posiada wystarczającą ilość mieszkań i innych lokali socjalnych?**
 - A) Tak

- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

9) Czy Pan/Pani korzysta z lokali socjalnych oferowanych przez Gminę Lisków?

- A) Tak
- B) Nie

10) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków wystarczająco wywiązuje się z budowy nowych lokali socjalnych i remontów już istniejących?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

11) Czy korzysta Pan/Pani z zasiłków mieszkaniowych, dodatków czynszowych i innych wydawanych przez GOPS w Liskowie?

- A) Tak
- B) Nie

12) Czy według Pana/Pani zasiłki wydawane przez GOPS w Liskowie są wystarczające?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

13) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z działań Gminy Lisków i GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb mieszkaniowych?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

14) W jaki sposób zamierza Pan/Pani zaspokoić swoje potrzeby mieszkaniowe?

- A) Zakup mieszkania na własność
- B) Wynajem mieszkania

15) Czy w zaspokojeniu swoich potrzeb mieszkaniowych będzie potrzebna pomoc Gminy Lisków i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Nie wiem

CZĘŚĆ DRUGA-POTRZEBY ZDROWOTNE

1) Jak ocenia Pan/Pani stan swojego zdrowia?

- A) Dobrze
- B) Źle
- C) Trudno powiedzieć

2) Czy Pan/Pani często choruje?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Różnie

3) Na jakie najczęściej choroby, dolegliwości?

.....
.....
.....

4) Czy Pan/Pani bierze leki?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Brał bym, ale nie mam za co ich wykupić

5) Czy często Pan/Pani zażywa leki?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Różnie, zdarza się, że nie z powodu braku pieniędzy.

6) Czy jest Pan/Pani ubezpieczona w ZUS/KRUS?

ZUS: Tak Nie

KRUS Nie Nie

:

7) Korzysta Pan / Pani z usług medycznych szpitali państwowych, czy prywatnych?

- A) Państwowych
- B) Prywatnych

8) Jak często chodzi Pan/Pani do lekarza?

- A) Raz na miesiąc
- B) Raz na kwartał
- C) Raz na pół roku
- D) Raz w roku
- E) Rzadziej

9) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a ze służby zdrowia w Gminie Lisków?

- A) Tak

- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

10) Czy według Pana/Pani działania Gminy Lisków z zakresu ochrony zdrowia są wystarczające?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

11) Czy według Pana/Pani, ilość Ośrodków zdrowia w Gminie Lisków jest wystarczająca?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

12) Czy według Pana/Pani Gmina Lisków w odpowiednim stopniu utrzymuje ośrodki zdrowia występujące w gminie?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

13) Czy korzysta Pan/Pani z pomocy pieniężnej lub innej, wydanej przez GOPS w Liskowie na rzecz zaspokajania swoich potrzeb zdrowotnych(zakup leków, badania, pomoc w umieszczaniu w DOPS, DSS, poradniach odwykowych, pomoc w walce z uzależnieniami)?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Opinia własna:

14) Czy pomoc GOPSu w Liskowie jest wystarczająca?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć

15) Jakich zmian chciał/a by Pan/Pani w służbie zdrowia w Gminie Lisków.

.....

16) Czy według Pana/Pani GOPS w Liskowie wywiązuje się w wystarczającym stopniu z działań na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych mieszkańców Gminy Lisków?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć

17) **Jakich działań Pan/Pani oczekiwał/oczekiwała by od GOPSu w Liskowie na rzecz zaspokajania potrzeb zdrowotnych?**

.....
.....
.....
.....

CZEŚĆ TRZECIA-POTRZEBY FINANSOWE

1) Jak Pan/Pani ocenia sytuację materialną w swoim gospodarstwie domowym?

- A) Bardzo dobra
- B) Dobra
- C) Wystarczająca
- D) Ledwie wystarczająca
- E) Trudno powiedzieć
- F)

2) Czy jest Pan/Pani zadowolona ze swojej sytuacji finansowej?

- A) Tak
- B) Nie
- C) Trudno powiedzieć
- D)

3) Pana/Pani miesięczny dochód na osobę w rodzinie znajduje się w przedziale

- A) 0zł-200zł
- B) 201zł-400zł
- C) 401zł-800zł
- D) 801zł i więcej

4) Moje dochody wynikają z?:

- A) Praca zarobkowa
- B) Własna działalność
- C) Gospodarstwo rolne
- D) Zasiłki/dotacje
- E) Nie zarabiam
- F)

5) Czy korzysta Pan/Pani z zasiłków, dotacji wydawanych przez GOPS w Liskowie?(Jeśli zaznaczy Pan/i odp. B[Nie], proszę przejść bezpośrednio do pytania .nr 8)

- A) Tak
- B) Nie

6) Czy jest Pan/Pani zadowolony/a z wysokości zasiłków wydawanych w GOPS?

- A) Tak
- B) Nie

- C) Trudno powiedzieć
D)
- 7) Czy wydawane zasiłki przez GOPS w Liskowie zaspokajają Pana/Pani potrzeby?
A) Tak
B) Częściowo tak
C) Częściowo nie
D) Nie
- 8) Czy pana/Pani dzieci są objęte programem „ Posilek w szkole i w domu”?
A) Tak
B) Nie
- 9) Czy korzysta Pan/Pani, Państwa rodzina z darów i paczek żywnościowych?
A) Tak
B) Nie
- 10) Czy według Pana/Pani dotacje, zasiłki, działania na rzecz dożywiania dzieci Gminy Lisków są wystarczające?
A) Tak
B) Nie
C) Trudno powiedzieć
D)
- 11) Czy według Pana/Pani GOPS w Liskowie należycie wypełnia zadania związane z zaspokajaniem potrzeb finansowych swoich mieszkańców?
A) Tak
B) Nie
C) Trudno powiedzieć
D)

CZĘŚĆ CZWARTA-OCENA DZIAŁALNOŚCI GOPS w LISKOWIE

- 1) Czy według Pana/i instytucja taka jak GOPS jest potrzebna?
A) Tak
B) Nie
C) Trudno powiedzieć
D)
- 2) Czy GOPS w Liskowie spełnia należycie swoje funkcje?
A) Tak
B) Raczej tak
C) Raczej nie
D) Nie
E) Nie wiem

3) Jak ocenia Pan/i pracowników GOPS w Liskowie?

- A) Bardzo dobra
- B) Dobra
- C) Dostateczna
- D) Niedostateczna

4) Czy pracownicy GOPS w Liskowie to wg. Pana/i profesjonaliści w wykonywanej przez siebie pracy?

- A) Tak Nie
- B) Nie wiem

5) Co Pan/i myśli o działalności GOPS w Liskowie, co według Pana/i mógł by poprawić w swojej działalności?

.....

.....

.....

.....

.....

DZIĘKUJEMY!

UZASADNIENIE

do Uchwały Nr XXXIV/177/2026

Rady Gminy Lisków

z dnia 17 czerwca 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2026-2030”

Podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione koniecznością przyjęcia przez Gminę Lisków aktualnego dokumentu strategicznego określającego kierunki działań w obszarze integracji społecznej oraz rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy w latach 2026-2030.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych programów, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Obowiązek ten koresponduje również z art. 16b powołanej ustawy, który przewiduje opracowanie przez gminę strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2026-2030 stanowi dokument o charakterze ponadkadencyjnym, wyznaczający główne cele, kierunki oraz priorytety działań gminy w zakresie polityki społecznej. Dokument ten pozwala na planowe, spójne i długofalowe prowadzenie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, a także wzmacnianie lokalnego systemu wsparcia społecznego.

Przyjęcie nowej Strategii jest zasadne również z uwagi na upływ okresu obowiązywania dotychczasowego dokumentu, tj. Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2021-2025, przyjętej Uchwałą Nr XXVI/223/2021 Rady Gminy Lisków z dnia 16 lutego 2021 r. W konsekwencji konieczne jest przyjęcie nowego dokumentu strategicznego obejmującego kolejny okres planowania, tj. lata 2026-2030.

Strategia uwzględnia potrzebę bieżącego reagowania na zmieniające się uwarunkowania społeczne, gospodarcze i prawne, a także konieczność okresowej oceny skuteczności podejmowanych działań. Jej przyjęcie umożliwi Gminie Lisków realizację ustawowych zadań w sposób uporządkowany, adekwatny do lokalnych potrzeb oraz dostosowany do aktualnych wyzwań społecznych.

Mając powyższe na uwadze, podjęcie uchwały należy uznać za zasadne.